

Završni izvještaj o realizaciji programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA)

(2022-2024)

SADRŽAJ

I UVODNI REZIME	2
II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU CILJEVA	9
III TABELA IZVJEŠTAVANJA	19
IV NALAZI EVALUACIJE	79
V OSVRT NA PLANIRANA I UTROŠENA SREDSTVA	81
VI GENERALNE PREPORUKE.....	82

I UVODNI REZIME

Program razvoja **Evropske omladinske kartice (European Youth Card - EYCA)** za period 2022-2024. predstavlja strateški dokument namijenjen daljem razvoju i implementaciji politika čiji je cilj unapređenje sveukupnog društvenog i socijalnog položaja mladih u Crnoj Gori.

Strateškim dokumentom predložene su aktivnosti koje je potrebno preduzeti u datom periodu, kao i indikatori kojima se mjeri uspješnost realizovanih aktivnosti u nekoliko oblasti (zapošljavanje, mobilnost, informisanost, razvoj EYCA programa na lokalnom nivou i digitalizacija) koje su identifikovane kao neophodne za uspješnu implementaciju samog programa, ali i za unapređenje kvaliteta života mladih ljudi u Crnoj Gori.

Evropska omladinska kartica predstavlja međunarodno priznato benefit karticu za mlade uzrasta 13-29 godina, koji besplatno koriste više od 250 popusta u Crnoj Gori i preko 30 000 popusta u Evropi. Kartica je nastala kao rezultat potpisivanja Parcijalnog sporazuma o mobilnosti mladih putem omladinske kartice, čiji je jedan od ciljeva da kroz ovaj projekat predstavi značaj interne i eksterne mobilnosti mladih na evropskom nivou. Kao članica Savjeta Evrope, Crna Gora je 2006. godine, nakon obnove nezavisnosti, pristupila Parcijalnom sporazumu o mobilnosti mladih.

Projekat Evropske omladinske kartice na evropskom nivou uređuje i implementira **Evropska asocijacija omladinskih kartica (European Youth Card Association - EYCA)**, koja predstavlja neprofitnu organizaciju koja ima svoja licencirana predstavništva u 39 organizacija u 36 zemalja širom Evrope. Ove organizacije realizuju projekat Evropske omladinske kartice na svojoj teritoriji i posvećene su promovisanju mobilnosti i podsticanju aktivnog društvenog učešća mladih. Evropska asocijacija omladinskih kartica (EYCA) svoje planirane aktivnosti realizuje kroz mrežu organizacija članica u svakoj zemlji/regiji u kojoj je predstavljena (nevladine organizacije, vladine institucije, fondacije i sl), koje promovišu karticu i pružaju benefite mladim ljudima u različitim oblastima, kao što su: mobilnost, kultura, edukacija, turizam i različite uslužne djelatnosti. U prvih 30 godina rada, Asocijacija je ostvarila veliki broj partnerstava, kako u omladinskom, tako i u drugim sektorima širom Evrope, a neki od najvažnijih institucionalnih partnera su: Evropska komisija, Savjet Evrope, Evropski parlament, Evropski omladinski forum, EuroDesk, ERYICA, Evropska studentska kartica (European Student Card) i CSR Evropa.

Na osnovu Parcijalnog sporazuma, vodeći se ključnim principima mobilnosti, aktivizma i umrežavanja mladih na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou, Ministarstvo sporta i mladih je od aprila 2018. godine počelo s pružanjem kontinuirane podrške implementaciji projekta Evropska omladinska kartica (EYCA).

Nosilac licence za realizaciju projekta na teritoriji Crne Gore i punopravna članica Evropske asocijacije omladinskih kartica (EYCA) je Ministarstvo sporta i mladih, a isključivi implementator - partner projekta na nacionalnom nivou je NVO Centar za omladinsku edukaciju iz Podgorice.

U cilju unapređenja projekta, Vlada Crne Gore je *Zaključkom br. 04-4379/2* od 30. septembra 2021. godine usvojila Informaciju o aktivnostima na pripremi *Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2022-2024. godine*. Shodno *Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023, Srednjoročnom programu rada Vlade za period 2022-2024, te Programu rada Vlade za 2022. godinu*, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 8. decembra 2022. godine (*Zaključak Vlade br. 07-7753/2 od 15.12.2022*) usvojila *Program razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za 2022-2024*, sa Akcionim planom za period 2022-2024.

Ministarstvo sporta i mladih je u procesu pripreme Programa formiralo Radnu grupu za izradu *Nacrta programa razvoja Evropske omladinske kartice EYCA za period 2022-2024 (Rješenje br. 01-056/22-506/19* od 21. februara 2022. godine). U procesu pripreme Nacrta programa konsultovane su relevantne institucije, kao i zainteresovana javnost u cilju kreiranja dokumenta koji odražava stvarne potrebe korisnika Evropske omladinske kartice. Tokom izrade dokumenta, kancelarija UNDP-a u Crnoj Gori obezbijedila je ekspertsku podršku angažovanjem nezavisnog konsultanta.

Ovim Programom definisano je pet operativnih ciljeva i to:

- Unapređenje informisanosti mladih i povećan pristup korisnika Evropske omladinske kartice prilikom za poštovanje, stažiranje i volontiranje (**ZAPOŠLJAVANJE**)
- Pобољшanje nivoa mobilnosti mladih ljudi kroz korišćenje Evropske omladinske kartice u svim oblastima od njihovog interesa (**MOBILNOST**)
- Jačanje nivoa prepoznatljivosti Evropske omladinske kartice kao savremene platforme za informisanje mladih (**INFORMISANOST**)
- Razvoj dodatnih benefita za korisnike Evropske omladinske kartice i jačanje njihovog učešća u razvoju javnih politika na lokalnom nivou (**RAZVOJ EYCA PROGRAMA NA LOKALNOM NIVOU**)
- Povećati broj korisnika digitalne Evropske omladinske kartice koja će obezbijediti onlajn benefite mladim ljudima na nivou Crne Gore i čitave Evrope (**DIGITALIZACIJA**)

Završnim izvještajem obuhvaćen je period od januara 2023. do decembra 2024. godine, imajući u vidu da je dokument usvojen u prvoj polovini decembra 2022. godine. Ipak, veliki broj aktivnosti čija je realizacija planirana u 2022. godini, realizovane su u 2023., a potpuna realizacija tj. finalizacija svih planiranih aktivnosti dogodila se u 2024. godini.

S tim u vezi, u narednom segmentu uvodnog rezimea završnog izvještaja biće pružen prikaz najvažnijih rezultata i identifikovanih izazova prilikom sprovođenja Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za svaki od operativnih ciljeva.

OPERATIVNI CILJ BR. 1: ZAPOŠLJAVANJE

Unapređenje informisanosti mladih i povećan pristup korisnika Evropske omladinske kartice prilikama za zapošljavanje, stažiranje i volontiranje

U cilju unapređenja informisanosti mladih i povećanog pristupa korisnika Evropske omladinske kartice (EYCA) prilikama za zapošljavanje, stažiranje i volontiranje, projektni tim je u toku 2023. i 2024. godine realizovao niz različitih aktivnosti koje su za cilj imale informisanje mladih o prilikama za zapošljavanje, preduzetništvo, promociju sezonskog zapošljavanja, edukaciju u domenu vještina potrebnih za zaposlenje, ali i razmjenu iskustava i dobrih praksi u oblasti zapošljavanja, te jačanje međuresorske saradnje u ovoj oblasti (više informacija se nalazi u poglavljima II i III).

Sve aktivnosti planirane u okviru operativnog cilja br. 1 - Zapošljavanje, uspješno su realizovane u naznačenom periodu koji obuhvata ovaj izvještaj, što procenat realizacije ovog operativnog cilja čini 100%.

OPERATIVNI CILJ BR. 2: MOBILNOST

Poboljšanje nivoa mobilnosti mladih ljudi kroz korišćenje Evropske omladinske kartice u svim oblastima od njihovog interesa

U domenu poboljšanja nivoa mobilnosti mladih kroz korišćenje Evropske omladinske kartice, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti u toku 2023. i 2024. godine, koje su za cilj imale poboljšanje nivoa mobilnosti mladih kroz korišćenje Evropske omladinske kartice u svim oblastima od njihovog interesa. Pored razmjene iskustava i dobrih praksi u oblasti mobilnosti, organizovani su i različiti seminari, te humanitarne, ekološke i volonterske akcije, kao i ostvarena nova partnerstva i distribuirane EYCA kartice mladima iz različitih društvenih kategorija. Dodatno, fokus je stavljen na jačanju međuresorne saradnje, sa posebnim akcentom na uspostavljanje partnerstava sa obrazovnim sektorom (više informacija se nalazi u poglavljima II i III).

Sve aktivnosti planirane u okviru operativnog cilja br. 2 - Mobilnost, uspješno su realizovane u naznačenom periodu koji obuhvata ovaj izvještaj, što procenat realizacije ovog operativnog cilja čini 100%.

OPERATIVNI CILJ BR. 3: INFORMISANOST

Jačanje nivoa prepoznatljivosti Evropske omladinske kartice kao savremene platforme za informisanje mladih

U svrhu jačanja nivoa prepoznatljivosti Evropske omladinske kartice (EYCA) kao savremene platforme za informisanje mladih, projektni tim je realizovao niz različitih aktivnosti koje za cilj imale prevashodno promociju Evropske omladinske kartice kao alata koji kod mladih podstiče informisanost o prilikama za zapošljavanje, mobilnost, opštu informisanost, razvoj prilika na lokalnom nivou i digitalan pristup projektu. Projektni tim je iskoristio pun potencijal zvanične internet stranice projekta i profila na društvenim mrežama kako bi informacije dosegle što veći broj mladih, imajući u vidu da zvanična internet stranica omladinskakartica.me na godišnjem nivou bilježi više od 1.000.000 pregledanih stranica (više informacija se nalazi u poglavljima II i III).

Sve aktivnosti planirane u okviru operativnog cilja br. 3 - Informisanost, uspješno su realizovane u naznačenom periodu koji obuhvata ovaj izvještaj, što procenat realizacije ovog operativnog cilja čini 100%.

OPERATIVNI CILJ BR. 4: RAZVOJ EYCA PROGRAMA NA LOKALNOM NIVOU

Razvoj dodatnih benefita za korisnike Evropske omladinske kartice i jačanje njihovog učešća u razvoju javnih politika na lokalnom nivou

U domenu razvoja dodatnih benefita za korisnike Evropske omladinske kartice i jačanja njihovog učešća u razvoju javnih politika na lokalnom nivou, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti u 2023. i 2024. godini. U izvještajnom periodu, akcenat je stavljen na organizacija sastanaka sa potencijalnim partnerskim opštinama, različite konsultacije sa mladima na lokalnom nivou, istraživanje potreba mladih, te organizaciju radionica na temu omladinske participacije, a sve u cilju podsticanja omladinskog aktivizma i većeg uključivanja mladih u procese donošenja odluka na lokalnom nivou.

Sve aktivnosti planirane u okviru operativnog cilja br. 4 - Razvoj EYCA programa na lokalnom nivou, uspješno su realizovane u naznačenom periodu koji obuhvata ovaj izvještaj, što procenat realizacije ovog operativnog cilja čini 100%.

OPERATIVNI CILJ BR. 5: DIGITALIZACIJA

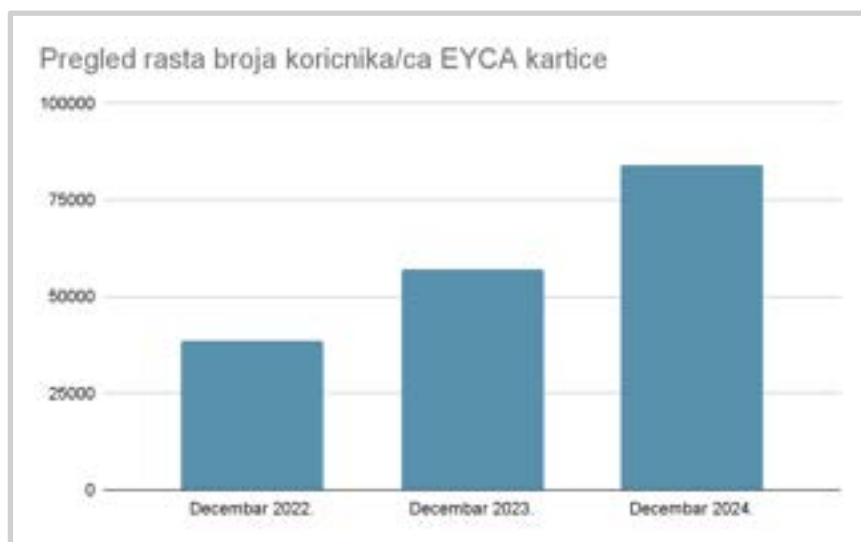
Povećati broj korisnika digitalne Evropske omladinske kartice koja će obezbijediti onlajn benefite mladim ljudima na nivou Crne Gore i čitave Evrope

U cilju povećanja broja korisnika digitalne kartice, koja će obezbijediti onlajn benefite mladim ljudima na nivou Crne Gore i čitave Evrope, projektni tim je organizovao niz različitih aktivnosti u 2023. i 2024. godini. U pitanju su obuke u oblasti digitalne pismenosti, promotivne aktivnosti

u cilju informisanja mladih o korišćenju EYCA mobilne aplikacije. Takođe, omogućeno je i kontinuirano održavanje zvanične internet stranice, ali i aktiviranje digitalne EYCA kartice putem nove myEYC aplikacije (više informacija se nalazi u poglavljima II i III).

Sve aktivnosti planirane u okviru operativnog cilja br. 5 - Digitalizacija, uspješno su realizovane u naznačenom periodu koji obuhvata ovaj izvještaj, što procenat realizacije ovog operativnog cilja čini 100%.

GRAFIČKI PRIKAZ OSNOVNIH STATISTIČKIH PODATAKA

Grafik: br. 1

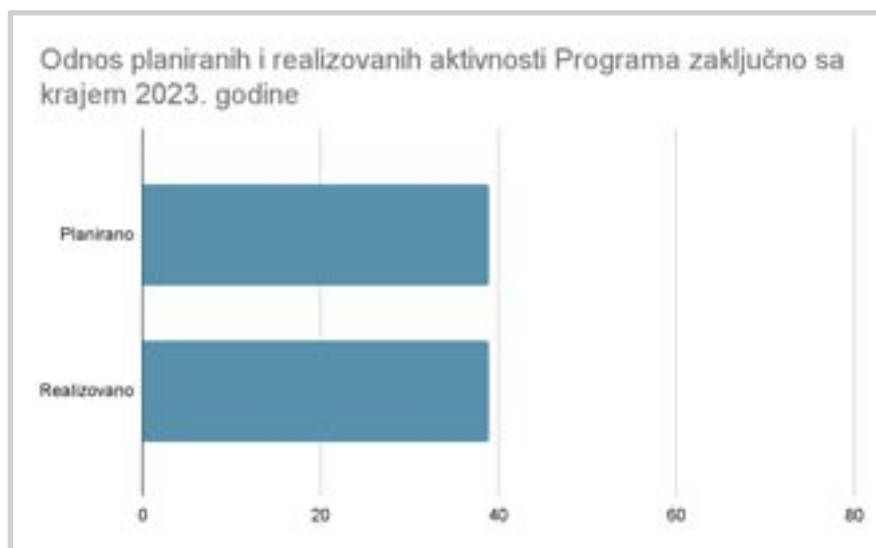

Grafik: br. 2

Broj ukupno distribuiranih kartica na datum 11. decembar 2024. godine je iznosio **84.066**, što je u odnosu na isti period 2023. godine uvećanje od **47.13%**. kada je ta broj iznosio **57.136**. U poređenju sa krajem 2022. godine, ostvaren je rast od **117.2%** kada je broj uručenih kartica iznosio **38.694**.

Procenat korisnica EYCA kartice u ukupnom broju distribuiranih kartica na kraju 2024. godine, zaključno sa 11. decembrom iznosio je **54.9%** (46.116), dok je procenat muškaraca kao korisnika kartice iznosio **45.1%** (37.950).

Program Evropske omladinske kartice (EYCA) u Crnoj Gori snažno podržava afirmaciju rodne ravnopravnosti među mladima, ali i u čitavom crnogorskom društvu. Pored gore predstavljenih podataka o broju korisnica, te kontinuiranom rastu u prethodnim godinama, kroz različite edukativne i druge aktivnosti koje se sprovode u okviru EYCA programa, jasan je trend sve većeg uključivanja djevojaka i djevojčica i njihova participacija vrlo jasno doprinosi kvalitetnijoj realizaciji programskih ciljeva. Dodatno, u izvještajnom periodu (2022-2024), žene - edukatorke činile su **80%** od ukupnog broja edukatora koji su učestvovala u organizaciji različitih radionica kroz ovaj Program.

Grafik: br. 3

Posmatrajući ukupan broj aktivnosti planiranih Programom razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2022-2024, a računajući zaključno sa 11. decembrom 2024. godine, od ukupno **39** planiranih aktivnosti, do tog datuma realizovano je svih **39** aktivnosti.

FINANSIJSKI OKVIR

U sljedećoj tabeli dat je finansijski okvir realizacije aktivnosti za period 2022-2024.:

Realizovana finansijska sredstva	Ministarstvo sporta i mladih	NVO Centar za omladinsku edukaciju	Donatorska podrška	Ukupno
2023	28.527,20 EUR	4.450,00 EUR	43.220,00 EUR	76.197,20 EUR
2024	40.590,00 EUR	7.660,00 EUR	16.300,00 EUR	64.550,00 EUR
Ukupno	69.117,20 EUR	12.110,00 EUR	59.520,00 EUR	140.747,20 EUR

Pored navedenog, u periodu 2022-2024, projektni tim je organizovao i aktivnosti koje nisu bile planirane Akcionim planom i to:

- Plaćanje godišnje kontribucije (2023, 2024) za članstvo Crne Gore u EYCA Asocijaciji / 7.000,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih);
- Organizacija 39. Međunarodne EYCA konferencije i skupštine (15-18. jun 2023.) / ukupan iznos: 45.000,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 5.000,00 EUR; Nacionalna turistička organizacija Crne Gore: 5.000,00 EUR ; EYCA Asocijacija: 35.000,00 EUR);
- Organizacija 5. rođendana Evropske omladinske kartice (EYCA) u Crnoj Gori (12. decembar) / ukupan iznos: 2.500,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 1.000,00 EUR; NVO Centar za omladinsku edukaciju: 1.500,00 EUR);
- Organizacija međunarodnog Partial Agreement Seminara “Youth ecosystems essentials: the role of European Youth Card in advancing ecosystems for youth empowerment” u Podgorici (Crnoj Gori) / 30-31. maj / ukupan iznos: 17.500,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 5.000,00 EUR; OSCE Misija: 2.500,00 EUR; EYCA Asocijacija: 9.000,00 EUR; NVO Centar za omladinsku edukaciju: 1.000,00 EUR).

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU CILJEVA

Kratak osvrt na najvažnije ostvarene rezultate

U nastavku se nalaze izdvojeni rezultati postignuti u periodu obuhvaćenom izvještajem za svih pet operativnih ciljeva:

Operativni cilj br 1. - Zapošljavanje

U cilju unapređenja informisanosti mladih i povećanog pristupa korisnika i korisnica Evropske omladinske kartice prilikama za zapošljavanje, stažiranje i volontiranje, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti.

Na veb sajtu Evropske omladinske kartice kreirana je baza podataka poslodavaca koji učestvuju na EYCA programu putem koje mladi mogu da se informišu o oglasima za posao u kompanijama koje su partneri na programu. Takođe, sajt je unaprijeđen kategorijom “Prilike za mlade” koja nudi pregled oglasa za zapošljavanje, stažiranje i volontiranje i gdje mladi mogu redovno da se informišu o najnovijim mogućnostima. Kada su u pitanju obuke koje se nude za unapređenje zapošljivosti među mladima, u prethodne dvije godine je kreirana baza organizacija koje u toku godine organizuju obuke ovog tipa, sa ciljem da mladi razviju vještine koje su im potrebne za lakše snalaženje na tržištu rada.

U saradnji sa platformom za zapošljavanje mladih “Jobzilla”, kreirana je zajednička kampanja koja je uključivala upotrebu digitalnih i BTL kanala komunikacije za promociju sezonskog zapošljavanja (mart-jun 2023.) u kojoj su učestvovala kompanije iz Crne Gore, kao i mladi - koji su na taj način bili informisani o različitim prilikama. Na ovaj način, indirektno se uticalo i na smanjenje procenta nezaposlenosti među mladima. Takođe, EYCA program je bio vidljiv i prisutan kroz različite događaje širom Crne Gore kao što su: “Summer Job” u organizaciji Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore (15.03.2023; 06.03.2024), “Akcioni dan” u organizaciji Unije srednjoškolaca Crne Gore (27. 04.2023.), “Job Speed Dating” (16.06. 2023.), u organizaciji NEST Coworking prostora, “Job Fair” u organizaciji EESTEC LC Podgorica (15.02.2024) i druge.

Konačne benefite su imali mladi ljudi, s obzirom na to da su događaji iskorišćeni na način da se promovišu mogućnosti zapošljavanja i kontinuirano dostupni oglasi za posao na zvaničnoj internet stranici projekta. Na ovaj način, obezbijedeno je i veće uključivanje biznis zajednice, ali i mladih u programe za zapošljavanje. Mladi su na ovaj način imali priliku da stvore jasniju sliku o načinu i procesima intervjuisanja, te se u praksi upoznaju kako izgleda jedan radni dan u kolektivu sa realnim radnim zadacima i obavezama. Zajedno sa kompanijom Coca-Cola HBC Crna Gora, u 2023. i 2024. godini održana su dva ciklusa zajedničkog programa *Coca-Cola Podrška mladima & EYCA karavan znanja* - programa neformalne edukacije usmjerenog ka unapređenju zapošljivosti mladih. Program “Podrška mladima” sprovodi se u 29 zemalja na 3 kontinenta, a za dvije

godine realizacije ovog programa u Crnoj Gori u realizaciji projektnog tima Evropske omladinske kartice, radionicama za razvoj vještina potrebnih za ulazak na tržište rada obuhvaćeno preko 1.400 mladih.

U saradnji sa EYCA kancelarijom u Briselu (Belgija) i organizacijom Cartão Jovem iz Lisabona (Portugal) realizovana je studijska posjeta u periodu od 18-20. januara 2023. godine, u okviru koje su razmijenjene najbolje prakse i iskustva u oblasti zapošljavanja mladih. Predstavnici EYCA projektnog tima su imali priliku da tokom trodnevnih aktivnosti upoznaju način rada organizacije koja više od 25 godine realizuje ovaj program, te saznaju više o aktivnostima koje ova organizacija implementira kako bi radila na kontinuiranom kreiranju prilika za angažman i zapošljavanje mladih. Takođe, 23. oktobra 2024. godine je organizovana studijska posjeta organizaciji Zavod Mobin, koja u Sloveniji realizuje EYCA program. Posjeta je organizovana u cilju razmjene najboljih praksi i iskustava, sa akcentom na kreiranje prilika za zapošljavanje mladih.

U okviru realizacije UNICEF-ovog programa "Prilike" koji se sprovodi projektni tim NVO Centar za omladinsku edukaciju i ADP Zid, EYCA korisnici (kao i volonteri, ambasadori) imali su priliku da uzmu učešće u više različitih aktivnosti, poput posjeta kompanijama, pisanju opisa poslova i ostalih aktivnosti u više od 30 kompanija sa teritorije Crne Gore u poslednjem kvartalu 2024. godine.

Posmatrajući uspostavljanje saradnje sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore kao jednu od prioritarnijih aktivnosti, projektni tim Evropske omladinske kartice je organizovao više različitih sastanaka, kako sa lokalnom kancelarijom, ali i sa izvršnim menadžmentom ove institucije. Kroz komunikaciju i sastanke predstavljena je EYCA kartica i njeni benefiti za sve mlade do 29 godina koji se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. U septembru 2024. godine predložen je i konkretan spisak zajedničkih aktivnosti i inicijativa koje bi se realizovale u narednom periodu, a sa ciljem da se mladi ljudi koji se nalaze na birou rada detaljnije informišu o svim benefitima koje nudi EYCA kartica, kroz posebne kategorije o prilikama za zapošljavanje, volontiranje i stažiranje. S obzirom da se nalaze na birou rada i bez kontinuiranog zaposlenja, EYCA kartica će im predstavljati dodatnu pomoć, podršku i alat za uštedu novca. U skladu sa tim, u periodu od septembra do decembra 2024. godine realizovana je i zajednička kampanja na društvenim mrežama i sajtu Zavoda sa ciljem da se naprave prvi koraci u upoznavanju mladih koji se nalaze na evidenciji Zavoda sa benefitima koje pruža EYCA kartica, kako EYCA program radi na unapređenju zapošljivosti među mladima i koja su to najpopularnija zanimanja današnjice ka kojima bi mladi trebalo da se sve više okreću.

Od ukupno **sedam (7) planiranih aktivnosti** u cilju ostvarenja Operativnog cilja br. 1 - **ZAPOŠLJAVANJE**, zaključno sa decembrom 2024. godine, u potpunosti je realizovano svih sedam aktivnosti.

Operativni cilj br. 2 - Mobilnost

U domenu poboljšanja nivoa mobilnosti mladih kroz korišćenje Evropske omladinske kartice, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti.

U saradnji sa EYCA kancelarijom u Briselu (Belgija) i kancelarijom Savjeta Evrope u Strazburu (Francuska), projektni tim je učestvovao u Partial Agreement seminaru “Šetaj i razgovaraj” u Luksemburgu (Luksemburg) u periodu od 4-7. jula 2023., koji je bio posvećen razmjeni najboljih praksi i iskustava u cilju promocije mobilnosti mladih. Takođe, 16. oktobra 2024. godine je organizovana studijska posjeta organizaciji Carnet Joven Aragon, koja u Španiji realizuje EYCA program. Posjeta je organizovana u cilju razmjene najboljih praksi i iskustava, sa akcentom na kreiranje prilika za podsticanje mobilnosti među mladima.

Pod pokroviteljstvom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i kompanija NLB Banke i Mastercard, organizovani su III i IV EYCA Educo camp (12-15. avgust u 2023. i 2024. godini), koji su okupili više od 60 učesnika/ca iz Crne Gore i regiona, a koji su kroz trodnevni rad imali priliku da usavršavaju svoje vještine i znanja u sledećim oblastima: medijska i finansijska pismenost, strateško planiranje, omladinsko preduzetništvo, digitalni alati i marketing, a promocija mobilnosti je kao horizontalna tema bila prisutna kroz različite formate. Realizacija ovog događaja u našoj zemlji je inspirisala kolege iz EYCA kancelarije u Briselu (Belgija) da po prvi put u 2024. godini organizuju EYCA Rural Camp u Španiji, koji je okupio 50 mladih ljudi iz svih evropskih zemalja, što predstavlja još jedan dokaz kvalitetnog rada EYCA programa u Crnoj Gori. Takođe, u Budvi je organizovan seminar „Informisani, motivisani i aktivni mladi ljudi” (22-24. novembar 2023. godine) pod pokroviteljstvom OSCE Misije u Crnoj Gori, koji je okupio više od 25 mladih koji su imali priliku da steknu nova iskustva u sljedećim oblastima: rodna ravnopravnost, medijska i digitalna pismenost. Za sva tri gore navedena događaja, svoje prijave je poslalo više od 320 mladih ljudi, što govori o velikoj želji ove ciljne grupe za kontinuiranom edukacijom, ali i o vidljivosti EYCA programa i u oblasti neformalnog obrazovanja.

U cilju promocije prilika za mobilnost mladih, projektni tim je uspostavio saradnju sa novih 10 popustodavaca iz oblasti transporta koji predstavljaju novu i dodatnu vrijednost projektu. Ovaj zadatak je predstavljao izazov imajući u vidu neophodno uspostavljanje komunikacije sa velikim brojem popustodavaca u ovoj kategoriji i njihovoj stalnoj zauzetosti koja je duže vrijeme onemogućavala još bržu realizaciju ove aktivnosti. Izazov je prevaziđen kroz seriju organizovanih sastanaka, a za budućnost je napravljen plan za dodatno umrežavanje sa stejkholderima i mrežama koje okupljaju prevoznike, kako iz domena državnih institucija, tako i biznis udruženja. Takođe, u prethodnom periodu je kreiran plan za uspostavljanje sekcije - EYCA ambasadori, a onda i raspisan Javni konkurs za imenovanje deset (10) EYCA ambasadora/ki, koji su u timovima od po dvoje ljudi bili zaduženi za zagovaranje ključnih pitanja od interesa za mlade i to kroz pet (5) operativnih ciljeva, prepoznatih ovim Programom. Vjerujući da su mladi najvažniji resurs svake zemlje i da njihova energija i participacija mogu unaprijediti različite segmente projekta, EYCA ambasadori/ke percipirani su kao sastavni dio EYCA tima u različitim aktivnostima, a prije svega u daljem mapiranju najvažnijih tačaka razvoja EYCA programa u Crnoj Gori i njegovoj punoj implementaciji.

U 2023. i 2024. godini, projektni tim je, takođe, u cilju unapređenja mobilnosti mladih unutar Crne Gore organizovao ili učestvovao u različitim volonterskim aktivnostima, poput: humanitarnih akcija dobrovoljnog davanja krvi u Podgorici (05.04.2023; 06.12.2024), organizacije treninga fizičke snage na otvorenom u Podgorici (06.04.2023), Dana dobrih djela u Podgorici (18.04.2023; 17.05.2024), ekološke akcije čišćenja u Podgorici (12.06.2023), šetačke ture za mlade u Budvi (24.11.2023), seminara o mentalnom zdravlju u okviru Nedelje zdravlja u su-organizaciji NVO Cazas (04.04.2024), učešća u akciji sadnje sa NVO Izviđači Crne Gore na planini Vojnik u okviru društveno-odgovorne inicijative "Boranka"

(26.10.2024.) i su-organizacije radionice na temu informisanosti mobilnost mladih za volontere Crvenog Krsta Crne Gore (20.09.2024). Sve navedene aktivnosti su omogućile dodatnu promociju i prezentaciju EYCA benefita, te prilika za mobilnost mladih.

Takođe, program Evropske omladinske kartice uspješno se povezao i odgovarao na upite organizacijama i mladima koji se bave afirmacijom sporta, istraživanja, preduzetništva, nauke, studentskog života (NVO Prona, NVO Pčelica, Best Podgorica, EESTEC Podgorica, QSI International School of Montenegro, NVO Mensa, NVO Korak sa Naukom, Alumni asocijacija Univerziteta Crne Gore, finalni timovi u okviru SIA takmičenja) kojima su distribuirane EYCA kartice. Prisutnost EYCA programa u svim sferama života mladih omogućava dalju identifikaciju korisnika sa EYCA brendom i još veće korišćenje EYCA kartice. Dodatno, uspješno su nastavljene saradnje sa tri crnogorska univerziteta - Univerzitet Crne Gore, Univerzitet Donja Gorica i Univerzitet Mediteran, čiji bruceši dobijaju kobrendirane EYCA kartice u trajanju od 4 godine. Na osnovu zadovoljstva studenata, identična praksa je kreirana i nastavljena i sa srednjoškolicima u prvim razredima širom Crne Gore, s obzirom na uspostavljenu saradnju sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija koja je omogućila distribuiranje kobrendiranih EYCA kartica i ovoj ciljnoj grupi. Uspostavljena partnerstva sa srednjim školama i univerzitetima omogućila su priliku da više od 10.000 mladih (srednjoškolaca i studenata) godišnje dobije svoje fizičke i/ili digitalne EYCA kartice i uživa u benefitima.

Takođe, EYCA kartice su distribuirane volonterima i članovima sedam organizacija (Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore; Savez slijepih Crne Gore; Društvo roditelja djece sa hendikepom, Phiren Amenca; Cazas; Juventas; Carep, Crveni krst Crne Gore, Njihov osmijeh vrijedi više) koje se bave mladima iz osjetljivih društvenih kategorija (RE populacija, osobe sa invaliditetom, LGBTIQ+ populacija, itd.). Distribucija kartica ka različitim kategorijama mladih dodatno je prikazala inkluzivnu komponentu Programa, ali i pospjela mobilnost mladih unutar Crne Gore i van njenih granica, što će biti fokus programa i u narednom periodu. U želji za mapiranjem mladih preduzetnica, inicijalno povezivanje je napravljeno kroz projekat **Social Impact Award (SIA)**, koji pruža predakceleracijsku podršku mladim inovatorima, naučnicima i društvenim preduzetnicima, kao i kroz projekat **EmpowHer (EH)**, koji osnažuje preduzetnice u Crnoj Gori. Imajući to u vidu, uspostavljen je kontakt sa Asocijacijom poslovnih žena, Unijom mladih preduzetnika Crne Gore i Udruženjem rukotvoraca Crne Gore, čije članice su dobile svoje EYCA kartice, koje su potom i promovisale. Na ovaj način EYCA program daje dodatnu podršku i prostor za vidljivost uspješnim mladim djevojkama i djevojčicama u Crnoj Gori, koje žele da osnuju sopstveni biznis. Imajući u vidu značaj rodne ravnopravnosti, organizovane su četiri edukativne radionice i to u Budvi (23.11.2023), Ulcinju (29.11.2023), Herceg Novom (22.03.2024 i 07.06.2024) kojima je prisustvovalo po 30 mladih ljudi. Povratne informacije od učesnika i učesnica govore da postoji njihova snažna volja da se dodatno edukuju na ovu temu i projektni tim Evropske omladinske kartice će u budućnosti nastaviti sa organizacijom ovih i sličnih aktivnosti.

Dodatno, u cilju povećanja kulturne mobilnosti, uspostavljene su saradnje sa Festivalom kulture Zabjelo i Rubix festivalom, kao i Underhill festivalom. U prethodnom periodu, ostvarene su saradnje sa Muzejima i galerijama Podgorice, Narodnom bibliotekom "Radosav Ljumović", CIM Forumom, Nacionalnom bibliotekom Crne Gore "Đurđe Crnojević" u okviru kojih EYCA korisnici mogu ostvariti 10% popusta na kupovinu ulaznica ili mjesečnu članarinu.

U svrhu podsticanja obrazovne mobilnosti, EYCA program je uzeo učešće u “Promociji AIESEC praksi” 27.04.2023, u organizaciji AIESEC Crna Gora, kao i na Sajmu obrazovanja u inostranstvu 24.10.2023, 05.03.2024 i 15.10.2024, koji je organizovala agencija ISEM, jedan od popustodavaca u okviru EYCA Programa. Pored navedenog, projektni tim Evropske omladinske kartice je prisustvovao Western Balkans Youth Forumu koji je održan u periodu 6-7. oktobra 2023. godine u Tirani (Albanija), a okupio je 70 mladih ljudi i delegata koji su zajednički sa doniocima odluka radili na afirmaciji važnih tema koje obezbjeđuju punu participaciju mladih u budućim procesima u okviru Berlinske deklaracije. Dodatno, u prethodnoj godini, organizovan je sastanak sa Nacionalnom Erasmus+ kancelarijom u Crnoj Gori, gdje je razgovarano o realizaciji zajedničkih aktivnosti, te dodatne promocije mobilnosti među mladima i studentima. Na početku akademske godine distribuirano je 20 kartica inostranim studentima koji su došli na neki od crnogorskih fakulteta putem studijskih razmjena. Takođe, potpisani su ugovori o saradnji sa organizacijama i kompanijama koje omogućavaju prilike u oblasti mobilnosti mladih: AIESEC Montenegro, AR Consulting, ISEM Agency i Atic+.

Od ukupno **dvanaest (12) planiranih aktivnosti** u cilju ostvarenja Operativnog cilja br. 2 - **MOBILNOST**, zaključno sa decembrom 2024. godine, u potpunosti je realizovano svih dvanaest aktivnosti.

Operativni cilj br. 3 - Informisanost

U cilju jačanja nivoa prepoznatljivosti Evropske omladinske kartice (EYCA) kao savremene platforme za informisanje mladih, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti.

Imajući u vidu dugoročni cilj - promociju Evropske omladinske kartice kao alata koji kod mladih podstiče prilike za zapošljavanje, mobilnost, informisanost, razvoj prilika na lokalnom nivou i digitalan pristup projektu, projektni tim je iskoristio pun potencijal zvanične internet stranice projekta i profila na društvenim mrežama. Sa više od tri (3) objave na internet stranici projekta, te više od deset (10) objava na društvenim mrežama mjesečno, ostvareni su planirani ciljevi u pogledu vidljivosti i jačanja brenda među mladima. Zvanična internet stranica programa Evropske omladinske kartice u 2023. i 2024. godini imala je preko 1.750.000 pregledanih stranica, a na Instagram i Facebook stranici dosegnuto je više od 600.000 ljudi (reach). Takođe, u toku 2024. godine pokrenuta je i zvanična TikTok stranica EYCA Programa u Crnoj Gori kao još jedan od važnih alata komuniciranja programskih aktivnosti ka mladima i dosezanja što većeg broja ljudi. Ukupan broj pratilaca na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, LinkedIn i TikTok) je bio veći od 10.000.

Tokom prethodne dvije godine kreirano je preko četrdeset (40) newsletter (email) kampanja, te identičan broj SMS kampanja ka svim aktivnim korisnicima kartice sa informacijama o važećim popustima, ali i različitim prilikama i mogućnostima za dodatnu edukaciju, kurseve, obuke i sl. Mjesečni newsletter-i i SMS kampanje slati su na preko 55.000 mejl adresa i telefonskih brojeva mjesečno. Koristeći dostupne interne i eksterne alate za objavljivanje i targetiranje korisnika, više od 120 objava je imalo plaćenu promociju što je rezultiralo i većom vidljivošću među mladima.

Direktna, planirana i kontinuirana komunikacija ka korisnicima Evropske omladinske kartice je od velike važnosti za njihovu informisanost i pristup prilikama.

Štampa EYCA kartica i flajera, te aktivnosti koje prethode ovom procesu (dizajn, priprema za štampu, komunikacija sa partnerima, itd.) su uredno realizovani u 2023. i 2024. godini. Pored kartica koje se štampaju za potrebe distribucije u Omladinskom centru, projektni tim uspješno koordinira procesima štampe kartica u devet (9) lokalnih samouprava, te tri (3) univerziteta i više od pedeset (50) srednjih škola u Crnoj Gori. U konačnici, na ovaj način se odštamalo više od 25.700 EYCA kartica i flajera. U 2024. godini je zabilježen veći trend distribucije EYCA digitalnih kartica, pogotovu u saradnji sa Univerzitetima i srednjim školama.

U želji za strateškim i detaljnijim načinom komunikacije, te uspostavljanjem različitih indikatora koji trebaju da pruže podršku daljem razvoju vidljivosti EYCA Programa, kreiran je marketing plan sa pratećom komunikacionom strategijom za period 2023-2024. Dokument je na pravi način oslikao sve potrebe u kreiranju adekvatnog i pratećeg sadržaja za mlade, te načine kako najbolje dostići planirane ciljeve.

Pored onlajn aktivnosti koje se realizuju u kontinuitetu, u prethodnim godinama je posjećeno više različitih događaja gdje je prezentovan EYCA Program i njegovi benefiti za korisnike: "Sajam sezonskog zapošljavanja" 15.03.2023 i 06.03.2024. godine u organizaciji Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore, "Sajam mladih preduzetnika" 24.11.2023 i 22.11.2024 u organizaciji Unije mladih preduzetnika, "Nedelja zdravlja" u prvoj sedmici aprila 2023. godine u zajedničkoj organizaciji sa NVO Cazas, "Studentski piknik" 19.05.2023 i 05.06.2024. godine u organizaciji Studentskog kulturnog centra, "Youth Speak Forum" 1.12.2023. u organizaciji AIESEC Crna Gora i "Soft Skills Academy" od 27-28. maja 2023. godine u organizaciji EESTEC LC Podgorica, Student Connect (29.03.2024), IX Generalna Skupština Unije srednjoškolaca Crne Gore (05.02.2024), PA seminar "Youth ecosystem essentials: The role of the European Youth Card in advancing ecosystems for youth empowerment" (28.05.2024, Podgorica). Posjete navedenim događajima je pratio brendirani info pult, te promotivni flajeri i dodatni materijali.

Potpisivanjem godišnjeg Ugovora o saradnji između Ministarstva sporta i mladih i NVO Centar za omladinsku edukaciju, angažovana su četiri (4) stručna lica za realizaciju EYCA Programa, što je u konačnom osnažilo kapacitete projektnog tima. Imajući u vidu veliki broj aktivnosti koje se realizuju na godišnjem nivou, te snažnu tendenciju rasta broja EYCA korisnika u budućnosti, jačanje projektnog tima predstavlja neophodnu komponentu i aktivnost u okviru EYCA Programa. U želji za dodatnom edukacijom stručnog kadra projektnog tima, u prethodne dvije godine su organizovane različite obuke: Sticanje vještina za bolje informisanje mladih (Dejana Ponoš, Arhimed doo i Ivana Malović, ID Faktor doo) i sticanje vještina za efikasnije upravljanje projektima (mr Radivoje Drobniak, Naučno tehnološki park Crne Gore doo i Adrijana Husić, CS Cassiopeia doo). Usvojeno znanje i upoznavanje sa primjerima dobrih praksi kako u Crnoj Gori, tako i u Evropi će umnogome pomoći projektnom timu u daljem radu i realizaciji aktivnosti.

Od ukupno **devet (9) planiranih aktivnosti** u cilju ostvarenja Operativnog cilja br. 3 - **Informisanost**, zaključno sa decembrom 2024. godine, u potpunosti je realizovano svih devet aktivnosti.

4. Operativni cilj br. 4 - Razvoj EYCA programa na lokalnom nivou

U domenu razvoja dodatnih benefita za korisnike Evropske omladinske kartice i jačanja njihovog učešća u razvoju javnih politika na lokalnom nivou, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti. Kada je u pitanju jačanje ravnomjerene zastupljenosti Evropske omladinske kartice u svim regionima Crne Gore, s posebnim fokusom na sjevernu regiju, realizovano je više sastanaka sa potencijalnim partnerima, imajući u vidu da trenutno postoji partnerstvo sa devet (9) opština i to: Tivat, Herceg Novi, Kotor, Budva, Bar, Ulcinj, Nikšić, Bijelo Polje i Pljevlja. Kao rezultat sastanaka, uspostavljeno je partnerstvo sa opštinom Pljevlja u 2024. godini, dok su Glavni grad i Prijestonica Cetinje predvidjeli saradnju na ovom projektu kroz svoje Lokalne akcione planove za mlade koji će biti aktivni u 2025. i 2026. godini. Dodatno, uspostavljena je saradnja sa opštinom Mojkovac koja ja bila partnerska opština u okviru organizacije IV EYCA Educo campa.

U dijelu organizacije konsultacija sa mladima na lokalnom nivou, iste su realizovane kroz organizaciju edukativnih radionica u okviru kojih mladi imaju priliku da predstavljaju svoje inicijative, prijedloge i sugestije i aktivno se uključe u kreiranje politika od interesa za ovu ciljnu grupu čime se podstiče aktivizam mladih i njihovo povjerenje u institucije sistema kako na nacionalnom nivou, tako i na lokalnom nivou. Takođe, lokalnim samoupravama su dati prijedlozi za aktivnosti koje se mogu organizovati u 2023. i 2024. godini, a koje im mogu pomoći i prilikom kreiranja lokalnih politika za mlade (lokalni akcioni planovi za mlade) jer participacija mladih u procesima donošenja odluka na lokalnom i nacionalnom nivou je zajednički interes svih subjekata koji se bave omladinskom politikom u Crnoj Gori. Dodatnu vrijednost saradnjama ovog tipa pruža podatak da je EYCA projektni tim uputio inicijativu svim partnerskim opštinama za konsultacije u cilju kreiranja što kvalitetnijih Lokalnih akcionih planova za mlade, a za potrebe opština Kotor, Pljevlja i Bar su realizovana i velika godišnja istraživanja o potrebama mladih koja su i projektnom timu Evropske omladinske kartice i predstavnicima sekretarijata koji se bave mladima u navedenim Opštinama dali vrijedne informacije o tome na koji način oblikovati i prilagoditi aktivnosti usmjerene ka mladima u tim opštinama.

Kada je riječ o konsultacijama sa partnerskim opštinama, one se obavljaju na mjesečnom nivou kroz pisanu (email) i telefonsku komunikaciju, te organizaciju sastanaka i fizičkih posjeta. Dodatno uvezivanje Evropske omladinske kartice i omladinskih servisa koje je osnovalo Ministarstvo sporta i mladih biće jedan od prioriteta u nastavku realizacije aktivnosti u okviru Programa. Imajući u vidu prirodnu povezanost i komplementarno djelovanje ovih subjekata, Omladinski centar u Podgorici, te Omladinski servisi u Baru i Kotoru neometano distribuiraju EYCA kartice, dok je za potrebe drugih omladinskih servisa organizovana obuka u cilju osnaživanja saradnje i jačanja kapaciteta administratora ovih servisa, a sve u cilju neophodnog informisanja o EYCA programu.

Kroz saradnju sa Centrima za socijalni rad, mladi u nepovoljnom socijalnom položaju na njihovoj evidenciji u 15 centara širom Crne Gore su informisani o načinu na koji mogu da preuzmu i aktiviraju svoje EYCA kartice. U saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore inicirana je kampanja za informisanje mladih koji su na evidenciji nezaposlenih lica. Tim putem kroz društvene mreže dosegno je 24.902 ljudi, a veb stranicu Evropske omladinske kartice gdje je moguće preuzeti karticu posredstvom kampanje, posjetilo je 445 ljudi.

Od ukupno **pet (5) planiranih aktivnosti** u cilju ostvarenja Operativnog cilja br. 4 - **Razvoj EYCA programa na lokalnom nivou**, zaključno sa decembrom 2024. godine, u potpunosti je realizovano svih pet aktivnosti.

5. Operativni cilj br. 5 - Digitalizacija

U cilju povećanja broja korisnika digitalne Evropske omladinske kartice koja će obezbijediti onlajn benefit mladim ljudima na nivou Crne Gore i čitave Evrope, projektni tim Evropske omladinske kartice je realizovao niz različitih aktivnosti.

Imajući u vidu značaj navedene teme, organizovano je 8 različitih obuka u oblasti jačanja digitalne pismenosti korisnika Evropske omladinske kartice i to u Podgorici, Baru, Kotoru, Mojkovcu, Budvi i Tivtu. Kada je riječ o tehničkom održavanju zvanične internet stranice projekta, ugovor sa dobavljačem je potpisan u planiranom roku, dok je unapređenje EYCA mobilne aplikacije rađeno u više navrata i po potrebama projekta, a sve u cilju kvalitetnijeg korisničkog iskustva. Zvanična internet stranica Evropske omladinske kartice i mobilna aplikacija predstavljaju naj snažnije kanale za direktnu komunikaciju i dijeljenje svih neophodnih informacija, te njihovo redovno tehničko održavanje i softverska ažuriranja imaju veliki značaj u ukupnom funkcionisanju EYCA programa.

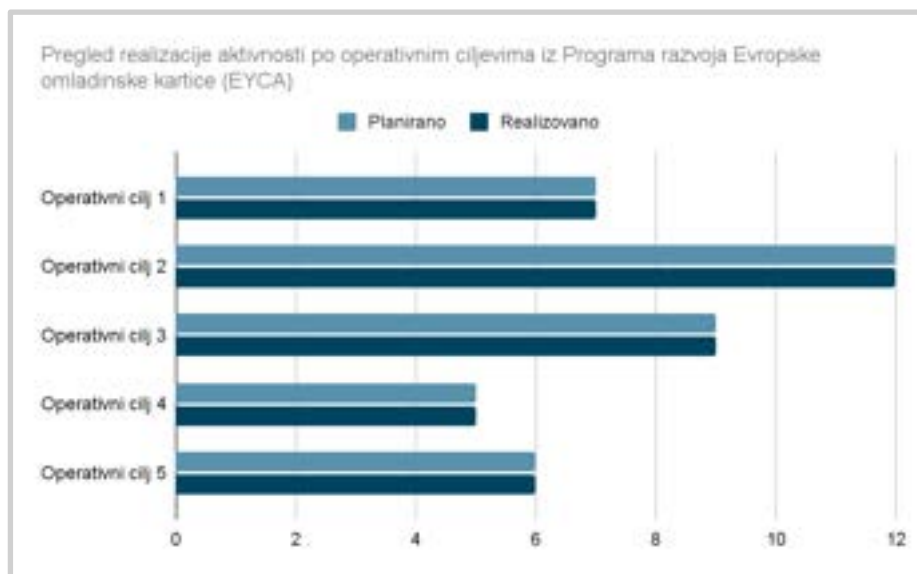
U toku 2024. godine izvršena je tranzicija sa EYCA Montenegro mobilne aplikacije na myEYC aplikaciju - međunarodnu mobilnu aplikaciju koja se koristi i u drugim evropskim zemljama u kojima se implementira EYCA program. Aplikacija nudi niz pogodnosti za EYCA korisnike, među kojima i unaprijeđen sistem informisanja o aktuelnostima na programu kroz veći broj dostupnih informacija, obavještenja (push notifikacija), mogućnosti pregleda svih dostupnih popusta na mapi, kako u Crnoj Gori, tako i u Evropi, ali i pokretanje dijaloga na teme od važnosti za mlade sa vršnjacima/EYCA korisnicima iz drugih zemalja Evrope. Osim toga, u 2024. godini, omogućeno je da EYCA korisnici mogu sasvim samostalno da obnove i aktiviraju svoje EYCA kartice, i to u digitalnom formatu, budući da je digitalna EYCA kartica (aktivirana putem mobilne aplikacije) dobila sasvim jednaku vrijednost i funkciju kao i fizička kartica.

Digitalizacija EYCA kartice predstavljala je važan korak u potpunom digitalizovanju servisa i usluga koji se pružaju ka mladima, ali i u smanjenju utroška jednokratne plastike i u krajnoj liniji, kvalitetnije i efikasnije odgovaranje na potrebe i navike mladih koji sve više streme ka servisima i uslugama kojima mogu da pristupe digitalnim putem. S tim u vezi, promocija načina korišćenja i procesa registracije na myEYC mobilnu aplikaciju je realizovana na različite načine i kroz upotrebu komunikacionih kanala kao što su: zvanična internet stranica projekta, društvene mreže, newsletter (email) i SMS kampanje, promotivni materijal, događaji, posjete srednjim školama i univerzitetima, ali i velika nagradna igra (oktobar - decembar 2024.) u kojoj su učešće uzeli partneri na EYCA Programu. Ista je, kroz obezbjeđivanje vrijednih nagrada korisnicima, imala za cilj da dodatno pospješi digitalizaciju EYCA Programu.

Takođe, svi događaji na kojima je prisutan EYCA Program podrazumijevaju i promociju myEYC mobilne aplikacije, a kroz saradnju sa partnerskim organizacijama i institucijama, promocija ovog softverskog rješenja biva još viša među mladima.

Obezbijeđen je i specijalizovani štampač za unos ličnih podataka korisnika EYCA kartice, čime su ispunjeni standardi o izgledu EYCA kartice koje propisuje EYCA asocijacija. Takođe, obezbijeđena je i dodatna oprema neophodna za funkcionisanje navedenih štampača. Sve navedene aktivnosti, te prikupljene informacije od strane mladih pružile su širu sliku projektnom timu da u dodatnom periodu još bliže sagledaju značaj digitalizacije i srodnih procesa, koji će nesumnjivo imati primat u narednom periodu.

Od ukupno **šest (6) planiranih aktivnosti** u cilju ostvarenja Operativnog cilja br. 5 - **Digitalizacija**, zaključno sa decembrom 2024. godine, u potpunosti je realizovano svih šest aktivnosti.

Grafik: br. 5

Tokom trajanja programa, realizovane su sve od planiranih trideset i devet (39) aktivnosti, čime je ostvarena stopostotna (100%) implementacija Akcionog plana definisanog u okviru dokumenta. Ovaj rezultat svjedoči o efikasnosti sprovođenja planiranih mjera i posvećenosti projektnog tima postavljenim ciljevima.

Pored toga, od ukupno **sedam (7) indikatora** koji su postavljeni u cilju praćenja i evaluacije uspješnosti realizacije aktivnosti, ispunjeno je šest (6), što čini **85,7%** ukupne realizacije indikatora. Ovaj nivo ostvarenja ukazuje na veoma visok stepen usklađenosti sprovedenih aktivnosti sa strateškim ciljevima programa, uz prepoznate mogućnosti za dodatna unapređenja u budućim fazama.

Indikator koji nije u potpunosti realizovan jeste **Indikator učinka 2: Povećati procenat učešća korisnika EYCA kartice u kreiranju i razvoju javnih politika na lokalnom nivou** u **Operativnom cilju 4: RAZVOJ EYCA PROGRAMA NA LOKALNOM NIVOU**. Imajući u vidu visoko postavljen indikator učinka (*80% korisnika kartice anketiranih 2022. godine učestvovalo je u nekom vidu razvoja javnih politika na lokalnom nivou*), predlaže se da u narednom periodu isti bude realnije postavljen.

III TABELA IZVJEŠTAVANJA

U daljem tekstu se nalazi pregled svih planiranih aktivnosti u skladu sa postavljenim operativnim ciljevima.

Operativni cilj br. 1: ZAPOŠLJAVANJE

Unapređenje informisanosti mladih i povećan pristup korisnika omladinske kartice prilikama za zapošljavanje, stažiranje i volontiranje

Osnovni indikatori za ključni ishod

Indikator učinka 1: Procenat korisnika EYCA kartice koji su zadovoljni dostupnim informacijama o prilikama za zapošljavanje (18-29 godina)

			2022	2023	2024					
			41.1% mladih zadovoljnih dostupnim informacijama	55% mladih zadovoljnih dostupnim informacijama	65% mladih zadovoljnih dostupnim informacijama					
R.B.	Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Status realizacije			Datum početka - Datum završetka	Planirana sredstva - Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
				R	U	N				
1.1.	Formiranje baze podataka poslodavaca koji učestvuju u EYCA programu	Baza podataka treba da sadrži: - kontakt podatke o poslodavcima	NVO Centar za omladinsku edukaciju,	Formirana baza podataka sa traženim informacijama, koje su			I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	1.500,00 EUR - 500,00 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Ažurirani sadržaj na veb sajtu se treba naći i na novom EYCA veb

		- prilike za zaposlenje - prilike za volontiranje i stažiranje.	Ministarstvo sporta i mladih	dostupne na EYCA veb sajtu.		(NVO Centar za omladinsku edukaciju)		sajtu koji se planira u novom Programu razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
1.2.	Unapređenje nacionalnog veb-sajta Evropske omladinske kartice (EYCA) kroz kreiranje kategorije koja će sadržati informacije o prilikama za zapošljavanje, volontiranje i stažiranje korisnika EYCA kartice	Nacionalni veb-sajt Evropske omladinske kartice (EYCA) sadržaće kategoriju koja pruža prikaz dostupnih prilika za zapošljavanje, volontiranje i stažiranje	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Unaprijeđen veb sajt sa traženim kategorijama, koje su dostupne na istom.	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	1.500,00 EUR - 500,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	
1.3.	Kreiranje baze dostupnih obuka za razvoj vještina za zapošljavanje korisnika kartice	Baza podataka će sadržati informacije o vrsti dostupnih obuka koje će jednostavno biti prikazane putem nacionalnog veb-	Zavod za zapošljavanje Crne Gore, CIPS, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma,	Kreirane dvije baze podataka za 2023. i 2024. godinu u kojima su istaknuti linkovi	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	1.500,00 EUR - 500,00 EUR (NVO Centar za	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	

		sajta Evropske omladinske kartice (EYCA)	Omladinski servisi, NVO, međunarodne organizacije	subjekata koji organizuju obuke za razvoj vještina za lakše zapošljavanje mladih.		omladinsku edukaciju)		
1.4.	Promocija programa za zapošljavanje mladih kroz prilike koje omogućava korišćenje EYCA	Organizovane najmanje dvije promotivne aktivnosti na godišnjem nivou koje podstiču veće uključivanje biznis zajednice i mladih u programe za zapošljavanje.	NVO Centar za omladinsku edukaciju	Kreirana i realizovana kampanja za promociju sezonskog zapošljavanja u saradnji sa platformom Jobzilla (mart-jun, 2023); Učešće u projektu sezonskog zapošljavanja "Summer Job" u organizaciji Studentskog parlamenta	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	1.000,00 EUR - 1.000,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				<p>Univerziteta Crne Gore (15.03.2023 ; 06.03.2024);</p> <p>Učešće u projektu “Akcioni dan” u organizaciji Unije srednjoškolaca Crne Gore (27.04.2023);</p> <p>Učešće u projektu “Job Speed Dating” u organizaciji NEST Coworking-a (15.06.2023);</p> <p>Realizacija edukativnog programa "Coca Cola podrška mladima &</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>EYCA Karavan znanja" (mart - decembar 2023; mart- decembar 2024)</p> <p>Učešće u projektu JobFair u organizaciji EESTEC LC Podgorica u cilju promocije EYCA kartice i benefita (15.05.2024)</p> <p>Realizacija programa Prilike u kom su EYCA korisnici (volonteri, ambasadori) imali priliku</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>da imaju praksu u 30 kompanija (septembar-decembar 2024);</p> <p>Promotivna kampanja na društvenim mrežama i veb sajtu - Zavod za zapošljavanje Crne Gore (oktobar-decembar 2024).</p>				
1.5.	Organizacija studijskih posjeta partnerskim EYCA članicama u cilju razmjene dobrih praksi u oblasti zapošljavanja	Organizovana najmanje jedne studijske posjete ka EYCA članicama na godišnjem nivou	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Realizovana studijska posjeta organizaciji Cartão Jovem, koja u Portugalu implementira EYCA program.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	4.500,00 EUR - 3.000,00 EUR (Donatorska podrška: European Youth Card Association - EYCA)	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za

				(18.01.2023) Realizovana studijska posjeta organizaciji Zavod Mobin, koja u Sloveniji implementira EYCA program. (23.10.2024)				period 2025-2027.
1.6.	Organizacija start-up takmičenja za korisnike EYCA kartice	Razvoj inovativnih biznis ideja i omogućavanje finansijske podrške njihovoj realizaciji (kroz EYCA ili partnerski program)	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, lokalne samouprave, Privredna komora	Učešće u projektu i takmičenju "Infinite Loop" u organizaciji EESTEC LC Podgorica u okviru kog je predstavljen EYCA program i podijeljene EYCA	III kvartal 2023 - IV kvartal 2024	7.500,00 EUR - 0,00 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

			Crne Gore, akademska zajednica	<p>kartice svim učesnicima. (01.04.2023; 30.03.2024).</p> <p>Učešće u projektu i takmičenju "Social Impact Award (SIA)" u organizaciji NVO Centar za omladinsku edukaciju, u okviru kog je na SIA BootCampu predstavljen EYCA program i podijeljene EYCA kartice svim učesnicima. (16.09.2023; 13.09.2024)</p>				
--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--

				Učešće u projektu i takmičenjima u organizaciji BEST-a, NVO Korak sa naukom i NVO Prona u okviru kojih je predstavljen EYCA program i podijeljene EYCA kartice svim učesnicima. (20.04.2024; 22.07.2024; 27.09.2024).				
1.7.	Informisanje mladih ljudi (do 29 godina) koji su nezaposleni i koji se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore o	Zavod za zapošljavanje Crne Gore će informisati mlade nezaposlene ljude o prilikama koje	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Organizovano više sastanaka sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore i dogovorena	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	1.500,00 EUR - 300,00 EUR (NVO Centar za	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske

	prilikama koje omogućava EYCA kartica	omogućava EYCA kartica.		<p>saradnja, koja se ogleda u informisanost i mladih ljudi koji se nalaze na njihovoj evidenciji.</p> <p>Krierana i realizovana zajednička jesenja kampanja (veb sajt, društvene mreže) u cilju informisanja mladih o prednostima EYCA kartice na bioru rada u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore (oktobar-decembar 2024).</p>		omladinsku edukaciju)		omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
--	---------------------------------------	-------------------------	--	---	--	-----------------------	--	--

<p>Svih sedam (7) planiranih aktivnosti su realizovane u traženom periodu.</p>								

Operativni cilj br. 2: MOBILNOST

Poboljšanje nivoa mobilnosti mladih ljudi kroz korišćenje Evropske omladinske kartice u svim oblastima od njihovog interesa

Osnovni indikatori za ključni ishod

Indikator učinka 1: Povećanje procenta korisnika EYCA kartice koji su koristili benefite/popuste prilikom boravka u inostranstvu

Indikator učinka 2: Povećanje broja dostupnih benefita za transport/prevoz mladih unutar Crne Gore

			2022	2023	2024	
			17,9% EYCA korisnika koji su koristili neki od dostupnih benefita prilikom boravka u inostranstvu	25% EYCA korisnika koji su koristili neki od dostupnih benefita prilikom boravka u inostranstvu	30% EYCA korisnika koji su koristili neki od dostupnih benefita prilikom boravka u inostranstvu	
			10 dostupnih benefita / popusta za transport / prevoz mladih unutar Crne Gore	5 dodatnih dostupnih benefita / popusta za transport / prevoz mladih	10 dodatnih dostupnih benefita / popusta za transport / prevoz mladih unutar Crne Gore	

				unutar Crne Gore						
R.B.	Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Status realizacije			Datum početka - Datum završetka	Planirana sredstva - Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
				R	U	N				
2.1.	Organizacija studijskih posjeta partnerskim EYCA članicama u cilju razmjene dobrih praksi u oblasti mobilnosti mladih	Organizovana najmanje jedna studijska posjeta na godišnjem nivou	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Učešće projektnog tima Partial Agreement seminaru “Šetaj i razgovaraj” u Luksemburgu, u organizaciji EYCA Asocijacije i Savjeta Evrope, u okviru Parcijalnog sporazuma o mobilnosti mladih (04.07.2023)			III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	4.500,00 EUR - 3.000,00 EUR (Donatorska podrška: European Youth Card Association - EYCA)	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				Realizovana studijska posjeta organizaciji Carnet Joven Aragon, koja u Španiji implementira EYCA program. (16.10.2024)				
2.2.	Organizacija edukativnog događaja / seminara / kampa namijenjenog promociji neformalne edukacije među mladima u oblasti mobilnosti	Najmanje jedan EYCA događaj/ seminar/kamp organizovan na godišnjem nivou. Najmanje 30 učesnika na godišnjem nivou.	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Organizovani “III EYCA Educo camp” i “IV EYCA Educo camp” u Mojkovcu u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori (12 - 15.08.2023 ; 12 - 14.08.2024).	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	15.000,00 EUR - 22.500,00 EUR (Donatorska podrška: Seminar “III EYCA Educo Camp” - Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, NLB Banka; Mastercard)	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				<p>Događajima je prisustvovalo 63 učesnika, od čega su 38 djevojaka i 25 muškaraca.</p> <p>Organizovan seminar “Informisani, motivisani i aktivni mladi ljudi” u Budvi u saradnji sa OSCE Misijom u Crnoj Gori (22 - 24.11.2023). Događaju je prisustvovalo 25 učesnika, od čega su 15 djevojaka i 10 muškaraca.</p>		<p>(Donatorska podrška: Seminar “IV EYCA Educo Camp” - Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, Opština Mojkovac)</p> <p>(Donatorska podrška: Seminar “Informisani, motivisani i aktivni mladi ljudi” - OSCE Misija u Crnoj Gori)</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.3.	Zaključivanje ugovora o dobijanju popusta za prevoz korisnika EYCA kartice unutar Crne Gore	10 novih ugovora o prevozu mladih zaključeno do kraja 2024. godine	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo kapitalnih investicija, Unija poslodavaca Crne Gore, Privredna komora Crne Gore	Uspostavljen a saradnja sa 10 novih popustodavaca u oblasti prevoza.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Napraviti kratku analizu da li predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
2.4.	Imenovanje EYCA ambasadora u cilju promocije prilika za mobilnost mladih	Imenovanje 10 EYCA ambasadora	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Uspješno započet i sproveden Javni konkurs za izbor prve generacije EYCA Ambasadora/ki	IV kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 1.000,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	/	Predmetnu aktivnost treba modifikovati i opisati način učešće Ambasadora u realizaciji različitih aktivnosti i kao takvu treba je planirati u

				<p>(11.12). Na javnom konkursu se prijavilo 67 zainteresovanih mladih ljudi, od čega 48 djevojaka i 19 muškaraca.</p> <p>U 2024. godini, EYCA Ambasadori su učestvovali u više od 20 projektnih aktivnosti, sa posebnim fokusom na informisanost mladih i prezentaciju benefita koje pruža EYCA kartica.</p>				<p>Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.</p>
2.5.	Organizacija volonterskih	Najmanje četiri volonterske	NVO Centar za	Organizovane IV i V	III kvartal 2022	3.000,00 EUR	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost u

	akcija u cilju unapređenja mobilnosti mladih unutar Crne Gore	akcije na godišnjem nivou	omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	<p>humanitarna akcija dobrovoljnog davanja krvi (05.04.2023 ; 06.12.2024);</p> <p>Organizacija treninga fizičke kulture u kampusu Univerziteta Crne Gore (06.04.2023);</p> <p>Organizacija posjete Prirodnjačkom muzeju u okviru kampanje “Dan dobrih djela” (18.04.2023).</p> <p>Organizovana akcija čišćenja u okviru</p>	- IV kvartal 2024	- 1.000,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)		ovom ili sličnom formatu / strukturi treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
--	---	---------------------------	--	---	-------------------------	--	--	---

				<p>kampanje "Dan dobrih djela" (17.05.2024).</p> <p>Učešće u organizaciji ekološke akcije čišćenja u Podgorici (12.06.2023)</p> <p>Organizovan a šetačka tura za sve učesnike seminara "Informisani, motivisani i aktivni mladi ljudi" u cilju posjete Arheološkom muzeju Crne Gore i Citadeli u Budvi (24.11.2023)</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>Organizovan Seminar o mentalnom zdravlju u okviru Nedelje zdravlja u organizaciji NVO Cezas (04.04.2024)</p> <p>Učešće u akciji sadnje sa NVO Izviđači Crne Gore na planini Vojnik u okviru društveno-odgovorne inicijative "Boranka" (26.10.2024.)</p> <p>Organizovana radionica na temu informisanost i mobilnost</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

				mladih za volontere Crvenog Krsta (20.09.2024)				
2.6.	Podsticanje mladih sportista, umjetnika, naučnika, preduzetnika, učenika i studenata, da budu korisnici i promoteri EYCA kartice	50 uspješnih mladih ljudi koji su korisnici EYCA kartice	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, Crnogorski olimpijski komitet, Paraolimpijski i komitet Crne Gore, NVO sektor, međunarodne organizacije	Uspostavljena komunikacija i distribuirano najmanje 50 EYCA kartica sljedećim organizacijama: - NVO Prona - NVO Pčelica - Best Podgorica - EESTEC Podgorica - QSI International School of Montenegro	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				<p>- NVO Mensa - NVO Korak sa Naukom - Finalni timovi u okviru SIA Takmičenja</p> <p>Takođe, svim studentima-brucošima generacije 2023-2024 & 2024-2025 srednjoškolci ma-prvacima generacije 2023-2024 & 2024-2025 su podijeljene kobrendirane digitalne EYCA kartice.</p>				
2.7.	Podsticanje uspješnih mladih ljudi iz	20 uspješnih mladih ljudi koji će	NVO Centar za	Uspostavljen a komunikacija	III kvartal 2022 -	0,00 EUR -	/	Predmetnu aktivnost treba planirati

	osjetljivih kategorija stanovništva da budu korisnici i promoteri EYCA kartice (RE populacija, lica sa invaliditetom, LGBTIQ)	promovisati EYCA karticu	omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, NVO sektor, međunarodne organizacije	<p>i distribuirano najmanje 20 EYCA kartica sledećim organizacijama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore; - Savez slijepih Crne Gore; - Društvo roditelja djece sa hendikepom (zaštita prava lica sa hendikepom) - Phiren Amenca (zaštita prava lica iz RE populacije); 	IV kvartal 2024	0,00 EUR		u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
--	---	--------------------------	--	---	-----------------	-----------------	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> - NVO Cazas; - NVO Juventas; (zaštita prava lica iz LGBTIQ populacije); - NVO Carep (zaštita prava lica iz RE populacije); - Crveni krst Crne Gore; NVO Njihov osmijeh vrijedi više (humanitarno djelovanje) 				
2.8.	Podsticanje uspješnih mladih žena kao korisnica EYCA kartice	20 uspješnih mladih žena koje će promovisati EYCA karticu	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, NVO	Uspostavljen a komunikacija i distribuirano najmanje 20 EYCA kartica sledećim	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske

			sektor, međunarodne organizacije	<p>organizacija ma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asocijacija poslovnih žena; - Unija mladih preduzenika; - Udruženje rukotvoraca Crne Gore; - Ženske organizacije/Inicijative u okviru EmpowHer (EH) i Social Impact Award (SIA) projekta 				omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
2.9.	Organizacija obuka za korisnike EYCA kartice o značaju rodne ravnopravnosti	Organizovana jedna obuka na godišnjem nivou	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta	U sklopu seminara "Informisani, motivisani i aktivni mladi ljudi" u	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	2.500,00 EUR - 600,00 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog

			<p>i mladih, NVO sektor, međunarodne organizacije</p>	<p>Budvi, održana je radionica o rodnoj ravnopravnosti. (23.11.2023)</p> <p>U Ulcinju je realizovana radionica na temu "Značaj rodne ravnopravnosti" (29.11.2023)</p> <p>U Herceg Novom je održana radionica na temu "Pravo na pristup sudu i nasljedno pravni položaj žena u Crnoj Gori (22.03.2024)</p>		<p>(NVO Centar za omladinsku edukaciju)</p>		<p>Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.</p>
--	--	--	---	---	--	---	--	---

				U Herceg Novom je realizovana radionica na temu "Iz ugla mladih preduzetnica - put od ideje do uspješnog startup projekta" (07.06.2024)				
2.10.	Obezbjediti benefite za korisnike EYCA kartice u cilju podizanja kulturne mobilnosti na nacionalnom i evropskom nivou	Najmanje dva dodatna benefita/ popusta u oblasti kulturne mobilnosti obezbijedena za korisnike EYCA kartice	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo kulture i medija	Ostvarena saradnja sa Festivalom kulture Zabjelo i Rubix festivalom, gdje je EYCA korisnicima omogućeno da ostvare popuste u iznosu od 20% na kupovinu ulaznica za događaj.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	

				<p>U partnerstvu sa Underhill festivalom, EYCA korisnicima su obezbijedene besplatne ulaznice.</p> <p>Ostvarena saradnja sa Muzejima i galerijama Podgorice, u okviru koje korisnici mogu ostvariti 10% popusta na kupovinu ulaznica.</p> <p>Ostvarena saradnja sa bibliotekom Radosav Ljumović, u okviru koje</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>korisnici mogu ostvariti 10% popusta na kupovinu ulaznica.</p> <p>Ostvarena saradnja sa CIM Forumom, u okviru koje korisnici mogu ostvariti 10% popusta na kupovinu ulaznica.</p> <p>Ostvarena saradnja sa Nacionalnom bibliotekom Đurđe Crnojević, u okviru koje korisnici mogu ostvariti 10% popusta na</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

				kupovinu ulaznica.				
2.11.	Promovisati obrazovnu mobilnost za korisnike EYCA kartice	Učešće u događajima / sajmovima obrazovanja koji promovisu obrazovnu mobilnost van Crne Gore (formalna i neformalna obrazovna mobilnost)	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, nacionalni i EU programi mobilnosti	Predstavljena EYCA kartica, benefiti i prilike za mobilnost na događaju “Promocija AIESEC praksi” u Rektoratu Univerziteta Crne Gore; (27.04.2023); Predstavljena EYCA kartica, benefiti i prilike za mobilnost na događaju “Sajam obrazovanja u inostranstvu” u Podgorici; (24.10.2023);	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	2.000,00 EUR - 1.000,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	

				(05.03.2024); (15.10.2024)				
2.12.	Povezivanje EYCA programa sa međunarodnim inicijativama koje promovišu mobilnost mladih	Ostvarena saradnja sa minimum dvije partnerske organizacije na međunarodnom nivou u cilju jačanja mobilnosti mladih	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Projektni tim Evropske omladinske kartice je prisustvovao Western Balkans Youth Forumu u Tirani u Albaniji. (06.10.2023) U 2023. godini organizovan je sastanak sa predstavnicima Nacionalne Erasmus plus kancelarije, sa kojima se planiraju zajedničke aktivnosti u 2024. godini, a do sada je	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	

				<p>distribuirano već 20 kartica ka Erasmus studentima u okviru zajedničke inicijative.</p> <p>Potpisan Ugovor o saradnji sa organizacijama i kompanijama koje omogućavaju prilike u oblasti mobilnosti mladih: AIESEC Montenegro, AR Consulting, ISEM Agency i Atic+ agencijom.</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Svih **dvanaest (12) planiranih aktivnosti** su realizovane u traženom periodu.

Operativni cilj br. 3: INFORMISANOST

Jačanje nivoa prepoznatljivosti Evropske omladinske kartice (EYCA) kao savremene platforme za informisanje mladih

Osnovni indikatori za ključni ishod

Indikator učinka 1: Povećati broj pregledanih stranica na nacionalnom EYCA veb-sajtu

			2022	2023	2024					
			600.000 pregleda veb- sajta	650.000 pregleda veb- sajta	70.000 pregleda veb- sajta					
R.B.	Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Status realizacije			Datum početka - Datum završetka	Planirana sredstva - Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
				R	U	N				
3.1.	Promocija programa Evropske omladinske kartice (EYCA) kroz kreiranje i objavu većeg broja tekstova na nacionalnom veb-sajtu i	Broj objava na nacionalnom veb-sajtu povećan za 20% na godišnjem nivou. Povećanje broja objava na društvenim	NVO Centar za omladinsku edukaciju	Projektni tim na mjesečnom nivou je objavljivao najmanje 3 objave na veb sajtu EYCA programa,			III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske

	društvenim mrežama (3 objave na veb-sajtu i 10 objava na društvenim mrežama mjesečno)	mrežama koje promovisu EYCA povoljnosti i prilike za najmanje 30%.		kao i najmanje 10 objava na društvenim mrežama na mjesečnim nivou.				kartice (EYCA) za period 2025-2027.
3.2.	Kreiranje najmanje jedne newsletter i SMS kampanje na mjesečnom nivou	Najmanje 12 newsletter i SMS kampanja na godišnjem nivou	NVO Centar za omladinsku edukaciju	Projektni tim je u 2023 i 2024. godini pripremio i realizovao 30 newsletter i 30 SMS kampanja.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
3.3.	Štampanje EYCA kartica i promotivnog materijala za predstavljanje povoljnosti koje	Štampanje minimum 12.000 EYCA kartica na godišnjem nivou. Najmanje 12.000 flajera na	NVO Centar za omladinsku edukaciju	U 2023. i 2024. godini je odštampano 25.700 EYCA kartica,	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	43.000,00 EUR - 38.813,90 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa

	<p>EYCA kartica nudi korisnicima</p>	<p>godišnjem nivou.</p> <p>Odštampane EYCA kartice svakom učeniku/ci srednje škole u prvom razredu u Crnoj Gori.</p>		<p>flajera i zaštitnih naljepnica.</p> <p>Odštampane su EYCA kartice svakom učeniku/ci srednje škole u prvom razredu u Crnoj Gori u 2022 (7.022) i 2023. godini (7.200). Kada je riječ o 2024. godini, projektni tim se u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija odlučio da ka srednjoškolcima distribuira digitalne</p>		<p>Priprema za štampu i štampa 10.000 PVC kartica, flajera i zaštitinih naljepnica - Ministarstvo sporta i mladih: 10.393.90;</p> <p>Dizajn, priprema za štampu i štampa 10.000 PVC kartica, zaštitinih naljepnica uz uslugu dostave - (Lokalne samouprave: 12.100,00 EUR;)</p> <p>Dizajn, priprema za</p>		<p>razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.</p> <p>Kada je riječ o planiranju budžeta za štampu kartica, treba ga smanjiti imati u obzir sve veće korišćenje digitalne EYCA kartice i tendenciju rasta ovog načina korišćenja u narednom periodu.</p>
--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

				EYCA kartice, odnosno 7.731 kartica.		štampu i štampa 3.500 PVC kartica, flajera i zaštitnih naljepnica - (Univerziteti : 5.320,00 EUR) Dizajn, priprema za štampu i štampa 7.200 PVC kartica, flajera i zaštitnih naljepnica za srednjoškolce - (Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija: 11.000,00 EUR)		
3.4.	Definisanje marketing plana koji sadrži komunikacionu	Marketinški plan je definisan za cjelokupni period važenja	NVO Centar za omladinsku edukaciju,	Kreiran je makreting plan 2023-2024 koji	I kvartal 2023 -	1.600,00 EUR - 0,00	Budžet Ministarstva sporta i mladih,	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom

	strategiju promocije EYCA programa	strateškog dokumenta. Angažovanje konsultanta za izradu plana.	Ministarstvo sporta i mladih	sadrži komunikativnu strategiju promocije Evropske omladinske kartice (EYCA).	IV kvartal 2024	EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	donatorska podrška	planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
3.5.	Jačanje vidljivosti promotivnih aktivnosti EYCA programa na društvenim mrežama	Najmanje 60 objava na godišnjem nivou na društvenim mrežama čija vidljivost je ojačana kroz targetiranje i plaćenu promociju (boost)	NVO Centar za omladinsku edukaciju	U 2023. i 2024. godini realizovano je više od 120 objava čija je vidljivost ojačana kroz targetiranje i plaćenu promociju.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	3.600,00 EUR - 2.400,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
3.6.	Učešće na nacionalnim i regionalnim događajima koji	Minimum četiri nacionalna i regionalna	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo	Projektni tim Evropske omladinske kartice (EYCA) je	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	2.000,00 EUR - 1.000,00 EUR	Budžet Ministarstva sporta i mladih,	

	promovišu EYCA program	dogadaja na godišnjem nivou	sporta i mladih	<p>učestvovao na različitim nacionalnim i regionalnim događajima:</p> <p>Sajam sezonskog zapošljavanja (Studentski parlament Univerziteta Crne Gore) / 15.03.2023; 06.03.2024</p> <p>Sajam mladih preduzetnika (UMPCG) / 24.11.2023</p> <p>Nedjelja zdravlja (NVO Cezas) / (31. mart - 07.04.2023)</p> <p>Studentski piknik (Studentski parlament</p>			NVO Centar za omladinsku edukaciju, donatorska podrška	
--	------------------------	-----------------------------	-----------------	---	--	--	--	--

				<p>Univerziteta Crne Gore) / 19.05.2023.</p> <p>Youth Speak Forum / 01.06.2023.</p> <p>Soft Skills Academy / 27.05.2023.</p> <p>IX Generalna Skupština Unije srednjoškolaca Crne Gore (05.02.2024)</p> <p>PA seminar "Youth ecosystem essentials: The role of the European Youth Card in advancing ecosystems for youth empowerment"</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>(28.05.2024, Podgorica)</p> <p>Studentski piknik u organizaciji Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore (05.06.2024.)</p> <p>Učešće u Student Connect događaju (29.03.2024)</p>					
3.7.	Jačanje kapaciteta nacionalnog projektnog tima za sprovođenje EYCA programa	Angažovanje četiri stručna lica za realizaciju trogodišnjeg EYCA programa	Ministarstvo sporta i mladih	Aktivnost je realizovana potpisivanjem Ugovora o saradnji sa NVO Centar za omladinsku edukaciju u 2023. godini.	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	56.000,00 EUR - 51.561,00 EUR	Ministarstvo sporta i mladih	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za

								period 2025-2027. Jačanje kapaciteta tima treba planirati u skladu sa rastom projekta, budućeg dokumenta i planiranih aktivnosti.
3.8.	Organizacija obuke za članove EYCA tima u cilju sticanja vještina za bolje informisanje mladih	Ukupno dvije obuke organizovane do 2024. godine	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	U prethodnom periodu, organizovane su dvije obuke na datu temu koje su vodili Dejana Ponoš (15.12.2023) i Ivana Malović (06.12.2024).	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	2.000,00 EUR - 600,00 EUR (NVO Fond za aktivno građanstvo - 300,00 EUR) (NVO Centar za omladinsku edukaciju - 300,00 EUR)	Donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

3.9.	Organizacija obuke za članove EYCA tima u cilju sticanja vještina za efikasnije upravljanje projektom	Ukupno dvije obuke organizovane do 2024. godine	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	U prethodnom periodu, organizovane su dvije obuke na datu temu koje su vodili Radivoje Drobnjak (15.12.2023) i Adrijana Husić (13.12.2024).	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	2.000,00 EUR - 600,00 EUR (NVO Fond za aktivno građanstvo - 300,00 EUR) (NVO Centar za omladinsku edukaciju - 300,00 EUR)	Budžet Ministarstva sporta i mladih	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.
Svih devet (9) planiranih aktivnosti su realizovane u traženom periodu.								

Operativni cilj br. 4: RAZVOJ EYCA PROGRAMA NA LOKALNOM NIVOU

Razvoj dodatnih benefita za EYCA korisnike i jačanje njihovog učešća u razvoju javnih politika na lokalnom nivou

Osnovni indikatori za ključni ishod

Indikator učinka 1: Povećati broj novih benefita/popusta dostupnih za korisnike EYCA kartice na lokalnom nivou

Indikator učinka 2: Povećati procenat učešća korisnika EYCA kartice u kreiranju i razvoju javnih politika na lokalnom nivou

			2022	2023	2024			
			5 novih popusta/benefita dostupnih EYCA korisnicima	10 novih benefita/popusta dostupnih EYCA korisnicima	Ukupno 15 novih benefita/popusta dostupnih EYCA korisnicima			
			70.5% korisnika kartice anketiranih 2022. godine učestvovalo je u nekom vidu razvoja javnih politika na lokalnom	75% korisnika kartice anketiranih 2022. godine učestvovalo je u nekom vidu razvoja javnih politika na lokalnom	80% korisnika kartice anketiranih 2022. godine učestvovalo je u nekom vidu razvoja javnih politika na lokalnom			

			nivou	nivou	nivou					
R.B.	Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Status realizacije			Datum početka - Datum završetka	Planirana sredstva - Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
				R	U	N				
4.1.	Jačanje ravnomjerne zastupljenosti EYCA u svim regionima Crne Gore, sa posebnim fokusom na sjeverni region	Potpisivanje dodatnih ugovora o saradnji sa najmanje tri lokalne samouprave	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, omladinski servisi, lokalne NVO	U periodu trajanja dokumenta, uspostavljena je saradnja sa opštinom Pljevlja kroz potpisan Ugovor o saradnji.			III kvartal 2022	0,00 EUR	/	
				Dodatno, uspostavljena je saradnja i sa Glavnim gradom Podgorica i Prijestonicom Cetinje koji su saradnju na projektu			- IV kvartal 2024	- 0,00 EUR		

				Evropske omladinske kartice (EYCA) predviđjeli kroz Lokalni akcioni plan za mlade. Dodatno, uspostavljena je saradnja sa opštinom Mojkovac koja ja bila partnerska opština u okviru organizacije IV EYCA Educo campa u 2024. godini.				
4.2.	Organizacija konsultacija s mladima na lokalnom nivou u oblastima od interesa za mlade	Sprovođenje anketa, organizacija Dana otvorene platforme za mlade, organizacija info	Lokalne samouprave, NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo	Formalne i neformalne konsultacije se realizuju kroz različite diskusije u okviru sastanaka	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	

		dana, sprovedenje istraživanja o potrebama mladih na lokalnom nivou	sporta i mladih, omladinski servisi, lokalne NVO	<p>koji se održavaju na redovnom nivou, ali i organizacije radionica u partnerskim lokalnim samoupravama.</p> <p>Dodatno, u komunikaciji sa njima su dati predlozi za realizaciju više aktivnosti koje podstiču participaciju mladih, poput radionica i otvorenih foruma/tribina sa menadžmentom; otvorena vrata; info dana i slično.</p>				
--	--	---	--	---	--	--	--	--

				Dodatno, organizovana su i dva istraživanja za potrebe Sekretarijata koji se bave mladima.				
4.3.	Organizacija konsultacija sa lokalnim samoupravama u cilju jačanja koordinacije između svih subjekata koji učestvuju u sprovođenju EYCA programa	Organizacija najmanje jednog okruglog stola godišnje u lokalnim samoupravama koje sprovode EYCA program	Lokalne samouprave, NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih, omladinski servisi, lokalne NVO	Redovni sastanci i konsultacije sa lokalnim samoupravama se organizuju u odnosu na potrebe svih subjekata, ali najmanje jednom godišnje sa svakim od njih. Konsultacije sa opštinama realizuju se najmanje jednom	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				godišnje kroz online ili offline komunikaciju				
4.4.	Jačanje saradnje sa omladinskim servisima Ministarstva sporta i mladih u cilju većeg nivoa distribucije EYCA kartica na lokalnom nivou	U lokalnim samoupravama s kojima ne postoji potpisani ugovor o saradnji omogućiti omladinskim servisima distribuciju EYCA kartica	Ministarstvo sporta i mladih, omladinski servisi Ministarstva sporta i mladih, NVO Centar za omladinsku edukaciju, omladinski servisi, lokalne NVO	Organizovani sastanci i konsultacije sa administratorima omladinskih servisa iz 11 opština. Predstavljen EYCA program i njegovi benefit u cilju povećanja broja mladih koriste EYCA karticu na lokalnom nivou.	II kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

4.5.	Distribucija EYCA kartica i uključivanje u aktivnosti EYCA programa mladih u nepovoljnom socijalnom položaju	Uspostavljena saradnja sa centrima za socijalni rad i Zavodom za zapošljavanje. Minimum 200 novih korisnika/ca kartice, korisnika prava iz dječje i socijalne zaštite i mladih koji su nezaposleni, nisu u obrazovanju ni obuci (NEET).	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, centri za socijalni rad, Ministarstvo sporta i mladih, omladinski servisi, lokalne NVO	Kroz saradnju sa Centrima za socijalni rad, mladi u nepovoljnom socijalnom položaju na njihovoj evidenciji u 15 centara širom Crne Gore su informisani o načinu kako da preuzmu i aktiviraju svoje EYCA kartice. Na ovaj način, obuhvaćeni su svi korisnici Centara za socijalni rad.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	0,00 EUR - 0,00 EUR	/	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025-2027.

				<p>U saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore inicirana je kampanja za informisanje mladih koji su na evidenciji nezaposlenih lica. Tim putem kroz društvene mreže dosegnuto je 24.902 ljudi, a veb stranicu Evropske omladinske kartice gdje je moguće preuzeti karticu posredstvom kampanje, posjetilo je 445 ljudi.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Svih **pet (5) planiranih aktivnosti** su realizovane u traženom periodu.

Operativni cilj br. 5: DIGITALIZACIJA

Povećati broj korisnika digitalne EYCA kartice koja će obezbijediti online benefite mladim ljudima na nivou Crne Gore i čitave Evrope

Osnovni indikatori za ključni ishod

Indikator učinka 1: Povećanje broja aktivnih korisnika EYCA aplikacije

			2022	2023	2024					
			3.250 aktivnih korisnika EYCA aplikacije	4.500 aktivnih korisnika EYCA aplikacije	5.500 aktivnih korisnika EYCA aplikacije					
R.B.	Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Status realizacije			Datum početka - Datum završetka	Planirana sredstva - Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
				R	U	N				
5.1.	Organizacija obuka za jačanje digitalne pismenosti korisnika EYCA kartice	Organizovana najmanje jedna obuka na godišnjem nivou	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	U prethodnom periodu je realizovano više različitih obuka:			III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	3.000,00 EUR - 3.000,00 EUR (NVO Centar za	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	

				<p>1. Značaj digitalnog marketinga (Bar) / 27.02.2023.</p> <p>2. Vrli novi svijet - Kako surfovati na digitalnom talasu (Podgorica) / 05.04.2023.</p> <p>3. Održivost i digitalizacija (Podgorica) / 05.04.2023.</p> <p>4. Tehnike i alati u digitalnom marketingu (Kotor) / 11.08.2023.</p> <p>5. Tajne digitalnog marketing</p>		<p>omladinsku edukaciju, Lokalne samouprave, NLB Banka AD (Podgorica)</p>		
--	--	--	--	---	--	---	--	--

				(Mojkovac) / 13.08.2023. 6. Značaj medijske i digitalne pismenosti (Budva) / 22.11.2023. 7. Bezbjednost mladih na internetu (Mojkovac) / 12.8.2024. 8. Medijska pismenost (Tivat) / 16.12.2024.				
5.2.	Tehničko održavanje nacionalnog veb-sajta Evropske omladinske kartice (EYCA)	Nacionalni veb-sajt Evropske omladinske kartice (EYCA) redovno se tehnički održava na	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Aktivnosti planirane u 2023. i 2024. godini za ovu tačku su realizovane i ugovor o saradnji je potpisan, a	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	7.222,00 EUR - 4.356,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih)	Budžet Ministarstva sporta i mladih	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske

		mjesečnom odnosno godišnjem nivou		usluga se nesmetano realizuje.				omladinske kartice (EYCA) za period 2025- 2027.
5.3.	Unapređenje EYCA mobilne aplikacije (Android, iOS)	Dodavanje novih modula/funkcion alnosti (push notifikacije) u cilju olakšanja korišćenja digitalne EYCA kartice	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	U 2023. i 2024. godini je urađeno više ažuriranja u cilju efikasnije upotrebe EYCA mobilne aplikacije.	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	4.356,00 EUR - 2.178,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih)	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2025- 2027.
5.4.	Promocija korišćenja mobilne EYCA aplikacije	Organizacija: okruglih stolova; info dana; štampanje promotivnog materijala	NVO Centar za omladinsku edukaciju, Ministarstvo sporta i mladih	Mladi su u prethodnom periodu o mobilnoj EYCA aplikaciji informisani putem Veb sajta,	III kvartal 2022 - IV kvartal 2024	3.000,00 EUR - 1.000,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	Predmetnu aktivnost treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske

				društvenih mreža, Flajera, Postera, Roll up-ova, konferencija, seminara, okruglih stolova, info dana i sl., Posjeta školama i univerzitetima, Newsletter, SMS kampanje.				kartice (EYCA) za period 2025-2027.
5.5.	Nabavka specijalizovane opreme namijenjene za personalizaciju EYCA kartica	Nabavljen jedan specijalizovani štampač i prateći softver za štampanje ličnih podataka korisnika EYCA kartice	Ministarstvo sporta i mladih	Nabavljen specijalizovani štampač i prateći softver za personalizaciju EYCA kartica.	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	2.200,00 EUR - 2.129,20 EUR (Ministarstvo sporta i mladih)	Budžet Ministarstva sporta i mladih	Predmetnu aktivnost ne treba planirati u Akcionom planu u okviru novog Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za

								period 2025-2027.
5.6.	Nabavka dodatne opreme neophodne za funkcionisanje specijalizovanog štampača	Nabavljeni čistači za štampač i neophodni toneri	Ministarstvo sporta i mladih	Kupljeni čistači za štampač i neophodni toneri za potrebe projektnog tima u 2023. i 2024. godini.	I kvartal 2023 - IV kvartal 2024	1.000,00 EUR - 500,00 EUR (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Budžet Ministarstva sporta i mladih, donatorska podrška	

Svih šest (6) planiranih aktivnosti su realizovane u traženom periodu.

U 2023. i 2024. godini, projektni tim Evropske omladinske kartice je organizovao i aktivnosti koje nisu bile planirane Akcionim planom, i to:

- Plaćanje godišnje kontribucije za članstvo Crne Gore u Evropskoj asocijaciji omladinskih kartica (EYCA) / 3.500,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih);
- Projektni tim je u periodu od 15-18. juna 2023. organizovao 39. Međunarodnu EYCA konferenciju i skupštinu, kojoj je prisustvovalo 100 delegata iz 40 zemalja, a organizacija događaja je obezbijedila još snažniju saradnju sa EYCA kancelarijom u Briselu i Savjetom Evrope, te drugim međunarodnim partnerima koji kao fokus rada imaju podsticanje mobilnosti mladih. Ukupan budžet za organizaciju aktivnosti je bio 45.000,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 5.000,00 EUR; Nacionalna turistička organizacija Crne Gore: 5.000,00 EUR; EYCA Asocijacija (EYCA): 35.000,00 EUR);
- U Centru kulturnih zbivanja - CKZ Ribnica organizovana je proslava 5. rođendana EYCA programa u Crnoj Gori. Događaj je organizovao projektni tim uz prisustvo više od 100 gostiju, predstavnika državnih institucija, akademske i naučne zajednice, kompanija, domaćih i međunarodnih organizacija. Ukupan budžet za organizaciju aktivnosti je bio 2.500,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 1.000,00 EUR; NVO Centar za omladinsku edukaciju: 1.500,00 EUR);
- U Podgorici je u periodu 30-31. maja organizovan međunarodni Partial Agreement Seminar: Youth ecosystems essentials: the role of European Youth Card in advancing ecosystems for youth empowerment, kom je prisustvovalo preko 30 gostiju iz Evrope i oko 20 predstavnika međunarodnih organizacija, državnih institucija, civilnog i biznis sektora, univerziteta i predstavnika mladih iz Crne Gore. Ukupan budžet za organizaciju aktivnosti je bio 17.500,00 EUR (Ministarstvo sporta i mladih: 5.000,00 EUR; OSCE Misija: 2.500,00 EUR; EYCA Asocijacija: 9.000,00 EUR; NVO Centar za omladinsku edukaciju: 1.000,00 EUR);
- Projektni tim Evropske omladinske kartice imao je važnu ulogu u iniciranju ideje da se Glavni grad Podgorica kandiduje za titulu Evropske omladinske prijestonice za 2028. godinu. Kroz učešće u radnoj grupi, NVO Centar za omladinsku edukaciju je uspostavio dodatnu komunikaciju sa EYCA kancelarijom u Briselu, posredstvom koje je organizovana studijska posjeta ka La Veli (Andora) u cilju uvezivanja stručnog kadra u Glavnom gradu sa kolegama širom Evrope. Dodatno, za potrebe izrade same aplikacije, u okviru Večeri za mlade (12. decembar 2024.) realizovana je i fokus grupa pod nazivom “Kako mladi vide Podgoricu kao Evropsku omladinsku prijestonicu?” na kojoj su učesnici imali priliku da iznesu ideje za usluge i servise koje bi željeli da vide u svom gradu ukoliko postane nosilac ove prestižne titule.

IV NALAZI EVALUACIJE

Glavni cilj evaluacije Programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za period 2022-2024., koju je Ministarstvo sporta i mladih sprovelo uz tehničku i ekspertsku podršku nezavisnog evaluatora bio je da se obezbijede sveobuhvatne i relevantne informacije koje će podržati planiranje narednog strateškog ciklusa.

Primarni fokus evaluacije bio je procjena uspješnosti prethodnog strateškog perioda i generisanje detaljnog pregleda naučenih lekcija i preporuka, što će omogućiti radnoj grupi da razvije efikasniji i održiviji program. Evaluacija je zasnovana na šest osnovnih kriterijuma, kako je to i definisano Priručnikom za evaluaciju strateških dokumenata Generalnog Sekretarijata Vlade Crne Gore: relevantnost, koherentnost, efektivnost, efikasnost, uticaj i održivost.

Sprovedena je prije završetka realizacije Programa (decembar 2024.) i to kroz analizu postojećih dokumenata, prikupljanje statističkih podataka, polustrukturirane intervju sa 17 predstavnika i predstavnica zainteresovanih strana (obrazovnih institucija, državnih institucija, lokalne samouprave, privrede, studentskih organizacija itd.), konsultacije sa mladima i anketno istraživanje. U ovom segmentu izvještaja zastupljeni su glavni nalazi i zaključci nezavisne evaluacije Strateškog programa razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA), gdje je konstatovano sljedeće:

- **RELEVANTNOST:** Operativni ciljevi koji su postavljeni Programom ostaju relevantni u odnosu na potrebe mladih, ali i drugih relevantnih zainteresovanih strana. Bilo kroz postojeće ciljeve, bilo kroz uvođenje novih pokazala se potreba za neformalnom edukacijom i inovacijama. Između muškarca i žena nisu identifikovane barijere kada je u pitanju pristup i razlike u korišćenju benefitima koje pruža Program. Iako je pristup efikasnosti koji je odabran prilikom pripreme prethodnog Programa isporučio kvalitetan rezultat, uključivanje više predstavnika zainteresovanih strana i širenje radne grupe se preporučuje radi širenja uticaja Programa. Implementacija Programa je bila usklađena sa procesom evropskih integracija i doprinijela je ostvarivanju obaveza iz tog procesa, ali i ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. Iako osobe sa invaliditetom ili predstavnici/ce organizacija koji ih predstavljaju nisu bili uključeni u dizajniranje Programa, posebna pažnja je posvećena da se u benefite uključi ova grupa mladih.
- **KOHERENTNOST:** Program je pružio podršku izradi lokalnih akcionih planova za mlade kroz pružanje podrške u ispitivanju potreba mladih u lokalnim sredinama. Program kroz svoju korisničku bazu i alatke za dvosmjernu komunikaciju sa mladima sadrži nedovoljno iskorišćeni potencijal kojim se može komplementarno podržati implementacija srodnih dokumenata, a posebno Strategije za mlade.

- EFEKTIVNOST: Program je uglavnom sproveden planiranom dinamikom i do kraja njegovog trajanja očekuje se puna implementacija plana.
- EFIKASNOST: Realizacija Programa je tekla nesmetano uz visoki kvalitet i posvećenost implementatora koja je potvrđena od strane svih zainteresovanih strana. Dostupni finansijski izveštaji jasno ukazuju na pravilno korišćenje sredstava, kao i na diversifikaciju izvora finansiranja koja osigurava nezavisnost i održivost Programa.
- UTICAJ: U skladu s promjenama na nivou operativnih ciljeva, Program je uglavnom postigao planirani nivo učinka i značajno doprinio ostvarivanju zacrtanih ciljeva.
- ODRŽIVOST: Procjenjuje se da je projektni tim postigao značajne rezultate u cilju obezbjeđivanja dugoročne održivosti programa, od diverzifikacije izvora finansiranja, preko integracije sa postojećim sistemima do uvođenja novih biznis modela saradnje sa privredom.

Evaluacija je preporučila nekoliko koraka za unapređenje narednog programskog ciklusa.

Prvo, preporučuje se fokusiraniji program koji će omogućiti jače povezivanje aktivnosti i precizniji fokus u okviru EYCA kartice, s obzirom na kompleksnost projekta. Drugo, prioritet bi trebalo da bude integracija postojećih servisa kroz EYCA karticu, čime bi se dodatno etablirala i povećala njena korisnost za mlade. Treće, treba dalje stimulisati razvoj EYCA kartice kao alatke za dostizanje mladih i komunikaciju sa njima i kao platformu koja može pomoći u identifikaciji njihovih potreba. Pored toga, treba dalje širiti korisničku bazu kartice na mlade iz ranjivih kategorija. Takođe, radna grupa bi trebala planirati indikatore učinaka i održivog razvoja, uz fokus na rodno raščlanjene indikatore kada god je to moguće. U konačnom, pitanja za istraživanje o zadovoljstvu koja se koriste za ulazno i izlazno ispitivanje treba standardizovati na način da obuhvate sve relevantne aspekte Programa, da nudi standardizovane odgovore (Likertova skala po mogućnosti) i da sadrži osnovu demografiju (pol, godine, status) kako bi i nalazi bili diferenciraniji.

V OSVRT NA PLANIRANA I UTROŠENA SREDSTVA

U pogledu nivoa planiranih i utrošenih sredstava, važno je ukazati da je strateški dokument financiran iz sredstava obezbijeđenih iz državnog budžeta, kao i iz sredstava implementatora projekta - NVO Centar za omladinsku edukaciju i sredstava dobijenih kroz donatorsku podršku.

	Iznos planiranih sredstava (Ministarstvo sporta i mladih)	Iznos utrošenih sredstava (Ministarstvo sporta i mladih)	Iznos planiranih sredstava (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Iznos utrošenih sredstava (NVO Centar za omladinsku edukaciju)	Iznos planiranih sredstava (Donatorska podrška)	Iznos utrošenih sredstava (Donatorska podrška)
2022	25,158.00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	23.700,00 EUR	0,00 EUR
2023	66,000.00 EUR	28.527,20 EUR	0,00 EUR	4.450,00 EUR	19.700,00 EUR	43.220,00 EUR
2024	64,000.00 EUR	40.590,00 EUR	0,00 EUR	7.660,00 EUR	14.700,00 EUR	16.300,00 EUR
Ukupno	155.158,00 EUR	69.117,20 EUR	0,00 EUR	12.110,00 EUR	58.100,00 EUR	59.520,00 EUR

Iznos planiranih sredstava	Iznos utrošenih sredstava
213.258,00 EUR	140.747,20 EUR

VI GENERALNE PREPORUKE

Imajući u vidu činjenicu da je Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 8. decembra 2022. godine (*Zaključak Vlade br. 07-7753/2 od 15.12.2022*) usvojila *Program razvoja Evropske omladinske kartice (EYCA) za 2022-2024*, sa Akcionim planom za period 2022-2024., te da su sve planirane aktivnosti započete u 2023. godini, važno je istaći da je više od 82% planiranih aktivnosti u potpunosti realizovano već u 2023. godini. Dodatno, postignuti rezultati i zadovoljstvo korisnika potvrdili su potrebu strateškog planiranja Programa Evropske omladinske kartice (EYCA) i u narednom trogodišnjem periodu (2025-2027).

Ključne preporuke se odnose na unapređenje međuresorske i međusektorske saradnje i uvezivanje svih aktera omladinske politike u cilju kreiranja većeg broja benefita i povoljnosti za mlade, što će rezultirati unapređenjem kvaliteta života ove značajne ciljne grupe u Crnoj Gori.

Preporuke u oblasti zapošljavanja

U narednom periodu neophodno je dodatno unaprijediti sistem informisanja mladih o prilikama za zaposlenje / sezonski rad / stažiranje / volontiranje putem sajta Evropske omladinske kartice (EYCA), kao i ostalih kanala informisanja (društvene mreže, newsletter/email, obavještenja putem mobilne aplikacije i slično), a sa ciljem dodatnog utvrđivanja pozicije EYCA Programa kao platforme za pospješivanje zapošljivosti među mladima i platforme kojoj se mladi primarno okreću kada je potraga za poslovima koji odgovaraju njihovom stepenu radnog iskustva u pitanju.

Takođe, u cilju dodatnog unapređenja prilika za zaposlenje koje su usmjerene ka mladima, preporučuje se organizacija konsultacija / treninga sa predstavnicima kompanija koje posluju na crnogorskom tržištu, sa ciljem da im se pruži podrška u privlačenju mlade radne snage - konkretno, razumijevanja potreba mladih koji ulaze na tržište rada, prilagođavanje procesa zapošljavanja mladima i adekvatnije i efikasnije komunikacije dostupnih radnih mjesta usmjerenih ka mladima.

Sa ciljem kvalitetnijeg povezivanja mladih i kompanija koje žele da privuku mladu radnu snagu, preporučuje se i organizacija posjeta kompanijama i korporacijama koje žele da pomognu mladima da bolje razumiju njihovu korporativnu kulturu i da se bliže upoznaju sa radnom etikom i potrebama koje postoje na tržištu.

Dodatno, preporučuje se dalji nastavak redovnog promovisanja EYCA Programa na događajima koji se tiču zapošljavanja, poput sajмова poslova i slično, kao i događajima i aktivnostima koje su usmjerene na razvoj start-up zajednice u Crnoj Gori kao što su takmičenja, inovativne inicijative, programi razvoja preduzetničkih ideja i slično. Takođe, preporučuje se i se dalji nastavak neformalne edukacije za mlade u oblasti zapošljavanja sa ciljem razvijanja vještina koje su im potrebne za razvoj i planiranje biznis ideja, a u cilju daljeg pospješivanja i razvoja preduzetništva.

U cilju pružanja podrške mladima da odaberu pravi karijerni put za sebe, preporučuje se i realizacija aktivnosti u cilju fasilitacije karijernog usmjeravanja, sa posebnim fokusom na učenike i učenice završnih razreda srednjih škola. Kako bi mladi dodatno bili upoznati sa važnostima rodne ravnopravnosti u kontekstu razvoja tržišta i raznih industrija, preporučuje se nastavak realizacije radionica na temu rodne ravnopravnosti, sa posebnim fokusom na mlade preduzetnice i inovatorke koje su ostvarile uspjehe već na počecima svojih karijera.

Kada je riječ o EYCA Ambasadorima, preporučuje se da bi i u narednom periodu trebalo da nastave da budu vrijedan resurs u planiranju i implementaciji programskih aktivnosti koje se tiču oblasti zapošljavanja i promocije raznih prilika koje treba da dopru do mladih.

Kako bi programske aktivnosti na projektu Evropske omladinske kartice u domenu pospješivanja zapošljavanja nastavile da se razvijaju i u narednom periodu, preporučuje se nastavak realizacije obuka projektnog tima u cilju razvijanja vještina za rad sa mladima u kontekstu unapređenja zapošljivosti.

Preporuke u oblasti mobilnosti

U narednom periodu se preporučuje sa nastavkom razmjene dobrih praksi u oblasti mobilnosti sa drugim EYCA članicama u Evropi, sa posebnim akcentom na aktivnosti mobilnosti EYCA volontera/ki i ambasadora/ki. Potrebno je nastaviti sa prisustvom međunarodnim događajima od važnosti za mlade, u okviru kojih se stečena znanja i kontakti mogu primijeniti u cilju kvalitetnije implementacije EYCA Programa.

Imajući u vidu dosadašnje uspjehe EYCA Educo camp-a, njegovu snažnu usmjerenost ka promociji neformalne edukacije i mobilnosti, te više od 150 mladih ljudi koji su na godišnjem nivou zainteresovani da budu dio događaja, predlaže se da se nastavi sa tom aktivnosti i u budućnosti, te da se ona podigne na još veći nivo. Konkretno, treba razmišljati o organizaciji događaja koji će okupiti i mlade sa prostora Zapadnog Balkana, ali iz Evrope, čime će se komponenta razvoja znanja i iskustava sa vršnjacima širom regiona i Evrope dodatno osnažiti.

U cilju daljeg razvijanja aktivnog učešća mladih u zajednici, te razvoja aktivizma i volonterizma, preporučuje se dalji nastavak realizovanja društveno-odgovornih akcija zajedno sa mladima. Dodatno mapiranje potencijalnih partnera na polju realizacije društveno-odgovornih aktivnosti doprinijeće još većoj vidljivosti EYCA Programa i njegove prepoznatljivosti kao generatora zdravih promjena u društvu, ali i povezivanju EYCA kartice sa brojnim nacionalnim i međunarodnim inicijativama.

U cilju ostvarivanje saradnje sa novim popustodavcima u oblasti mobilnosti - prevoza i srodnih djelatnosti, neophodno je dodatno uspostavljanje međuresorne komunikacije i povezivanje svih subjekata. Takođe, potrebno je nastaviti sa distribucijom EYCA kartica ka različitim organizacijama i institucijama u sferi sporta, umjetnosti, nauke, preduzetništva, te srednjoškolskog i studentskog života, sa posebnim fokusom na osobe u nepovoljnom socijalnom položaju, lica sa invaliditetom i mlade koji pripadaju osjetljivim grupama. Dodatno mapiranje potencijalnih partnera na ovom polju doprinijeće afirmaciji inkluzivne komponente EYCA Programa.

Preporučuje se i dalje razvijanje inicijative Evropske studentske kartice (European Student Card) zajedno sa Evropskom komisijom. Takođe, pored rada na kontinuiranoj edukaciji mladih iz oblasti rodne ravnopravnosti, potrebno je nastaviti sa edukacijom mladih iz oblasti mobilnosti i promovisanja važnosti razmjena za kvalitetan razvoj mladih. Osim toga, preporučen je i dalji nastavak promocije prilika za mobilnost mladih (obrazovnu, kulturnu, itd.), te benefita koje mladi mogu da iskoriste u raznim zemljama Evrope sa EYCA karticom. Neophodno je nastaviti i sa unapređivanjem kulturne mobilnosti mladih, uz povećanje broja popusta u institucijama kulture unutar zemlje.

Preporuke u oblasti informisanosti

U nastavku realizacije Programa potrebno je nastaviti sa kontinuiranom promocijom benefita koje pruža EYCA kartica, kao i prilika i aktivnosti koje se realizuju u okviru EYCA programa putem svih dostupnih alata komunikacije (veb sajt, društvene mreže, newsletter, SMS i Viber kampanje, itd.). Uz to, neophodno je nastaviti i sa aktivnim informisanjem mladih putem myEYC mobilne aplikacije, koja se u 2024. godini istakla kao važno sredstvo komuniciranja ka mladima. Poseban akcenat je potrebno staviti na promociju digitalne EYCA kartice.

Takođe, potrebno je nastaviti sa štampom promotivnih, brendiranih materijala, kao što su posteri, flajeri, termini, cegeri, rokovnici i slično. U okviru dodatnog razvijanja povezanosti mladih sa EYCA Programom, preporučuje se nastavak razvoja korisničke podrške, ali i organizovanje posjeta univerzitetima i srednjim školama u cilju promocije kobrendiranih - univerzitetskih i srednjoškolskih EYCA kartica.

Radi dodatnog pospješivanja informisanosti mladih o EYCA Programu, preporučuje se još veće uključivanje EYCA ambasadora/ki u promociju EYCA kartice kroz sve digitalne kanale, ali i dodatno unaprijediti saradnju sa omladinskim servisima u cilju veće informisanosti mladih.

Uprkos činjenici da je operativni cilj Informisanost u potpunosti realizovan, u narednom periodu će se još intenzivnije raditi na unapređenju kvaliteta informisanja, te kreiranju još većeg broja tekstova na nacionalnom veb sajtu, broja objava na društvenim mrežama, ali i broja newsletter i SMS kampanji ka EYCA zajednici, a u skladu sa time preporučuje se i nastavak sprovođenja ankete među mladima o zadovoljstvu nivoom informisanosti koji im pruža EYCA Program i svi kanali komunikacije koje koristi.

Takođe, u narednom periodu preporučuje se i realizacija društveno-odgovornih kampanja putem raznih kanala komunikacije koje bi pomogne da se podigne svijest mladih i javnosti o raznim temama - od diskriminacije do mentalnog zdravlja.

Preporuke u oblasti razvoja EYCA programa na lokalnom nivou

U narednom periodu će se još intenzivnije raditi na uspostavljanju saradnje sa lokalnim samoupravama, sa posebnim fokusom na opštine na sjeveru Crne Gore. Takođe, neophodno je nastaviti sa osluškivanjem potreba mladih, te mapiranjem novih benefita i povoljnosti koji su im potrebni u

narednom periodu. U to ime, preporučuje se nastavak realizacije istraživanja o potrebama mladih na lokalnom nivou, te realizacije radionica omladinske participacije, kako bi se aktivnosti za mlade na lokalnom nivou dodatno prilagodile njihovim potrebama i očekivanjima i povećao procenat mladih koji učestvuju u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou.

Takođe, preporučuje se nastavak i dodatno razvijanje saradnji EYCA Programa sa univerzitetima, Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija i međunarodnim organizacijama koje su usmjerene ka mladima, kao i sa ključnim omladinskim organizacijama poput studentskih i srednjoškolskih udruženja.

U cilju daljeg unapređenja benefita koji se nude mladima na lokalnom nivou, preporučuje se dalje razvijanje mreže popustodavaca tako da uključuju više popusta koje mogu da iskoriste mladi u različitim opštinama širom Crne Gore. Neophodno je nastaviti i sa distribucijom kartica mladima koji pripadaju raznim udruženjima i društvenim kategorijama kao što su mladi u nepovoljnom socijalnom položaju i pripadnici osjetljivih kategorija na lokalnom nivou.

EYCA Program nastaviće da bude generator promjena kada je u pitanju porast nivoa omladinske participacije i pospješivanje aktivizma među mladima na lokalnom nivou kroz realizaciju aktivnosti koje imaju za cilj da smanje jaz između mladih i insitucija koje planiraju i realizuju aktivnosti usmjerene ka njima.

Preporuke u oblasti digitalizacije

Imajući u vidu aktuelne izazove koje donosi digitalizacija, preporučuje se nastavak organizacije obuka za jačanje digitalne pismenosti EYCA korisnika. Posebnu važnost ovoj temi i njenoj daljoj razradi daje sve veće korišćenje myEYC mobilne aplikacije, ali i mogući problemi sa kojima se kroz korišćenje interneta generalno mladi mogu suočavati na internetu: problem sigurnosti, odliv ličnih informacija, prepoznavanje lažnih vijesti, plaćanje preko internetai sl.

Takođe, u cilju kvalitetnije implementacije projekta, predlaže se izrada novog veb sajta koji će biti kreiran na crnogorskom i engleskom jeziku, u skladu sa najboljim evropskim praksama i punu prilagođenost svim vrstama pametnih uređaja. Neophodno je korisnicima pružiti dodatno korisničko iskustvo, a sve procese na relaciji veb sajt - myEYC mobilna aplikacija automatizovati, uz postojanje prateće startistike i analitike koja će projektnom timu omogućiti jednostavnije praćenje projektnih rezultata, uštede u uloženom vremenu i kvalitetnije donošenje odluka.

U cilju osiguravanja kvalitetnog funkcionisanja EYCA infrastrukture u Crnoj Gori, važno je obezbijediti nesmetano tehničko održavanje veb sajta i mobilne aplikacije, a u to ime, nastaviće se sa razmjenom dobrih praksi u oblasti digitalizacije sa ostalim zemljama u kojima se implementira EYCA Program.

Također, predlaže se i izrada studije koja bi trebalo da istraži mogućnost da EYCA kartica u naredne 3 godine postane ID kartica za mlade uzrasta 13-29 godina koja će na jednom mjestu okupljati sve digitalne servise usmjerene ka mladima u Crnoj Gori, dok bi myEYC mobilna aplikacija (i digitalna EYCA kartica) postala glavno evidenciono sredstvo za srednjoškolce i studente u toku nastave.